

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس تاریخ

دوره کارشناسی ارشد تاریخ گرایشهای

۱- تاریخ ایران باستان

۲- تاریخ عمومی جهان

۳- تاریخ اسلام

۴- تاریخ ایران اسلامی

کمیته برنامه ریزی تاریخ

گروه علوم انسانی

مصوب دویست و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۵

برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ارشد. تاریخ

گروه : علوم انسانی

رشته : تاریخ

کمیته تخصصی : تاریخ

شاخه :

کدرشته :

دوره : کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه ریزی در دویست و چهل و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۵ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد تاریخ که توسط کمیته تخصصی تاریخ گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است .

الف : دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب : موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین ، تاسیس میشوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشد .

ج : موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۱/۹/۱۵ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ارشد تاریخ در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی منکوره در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یادشده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۲) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره :

در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود.

رای صادره دویست و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۵

در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء بتصویب رسید.

۲) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره دویست و چهل و هشتمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۵ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

مورد تأیید است دکتر علی شریعتمداری
سرپرست گروه علوم انسانی
دکتر مصطفی معین
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت : به معاونت آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ میشود.

سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد تاریخ

مقدمه :

از آنجا که فراهم کردن زمینه انجام تحقیقات و مطالعات تاریخی برای شناخت هرچه بهتر ایران و اسلام از وظائف اساسی دانشگاه است و برای شناخت بهتر و کاملتر آن تاریخ جهان را نیز ایجاب می کند بدین منظور پیشنهاد میشود که دوره کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) تاریخ با رعایت شرایط ذیل برای دانش پژوهان دایر گردد:

- محل استقرار دوره های کارشناسی ارشد (فوق لیسانس) می تواند گروه آموزشی و پژوهشی تاریخ باشد و یا عنداللزوم در مؤسسه تحقیقات و مطالعات تاریخی و یانامی مشابه آن که تعیین خواهد شد، قرارگیرد.

۱- هدف :

- ۱- تامین اعضاء آموزشی دانشگاهها و مؤسسات تحصیلات عالی
- ۲- تربیت محقق در رشته تاریخ
- ۳- تربیت افراد متخصص برای وزارتخانهها، سازمانهای دولتی و ملی رادیو - تلویزیون و غیره
- ۴- تحقیق و مطالعه در زمینه آثار تاریخی اسلام و ایران و جهان
- ۵- اسلام شناسی
- ۶- کمک به توسعه و نشر معارف اسلامی در ایران و جهان
- ۷- اهتمام به بازنویسی تاریخ ایران و جهان براساس معیارهای الهی و اسلامی.

۲- نقش و توانایی :

- ۱- تربیت اعضاء هیأت های علمی دانشگاهها و مؤسسات تحصیلات عالی در - رشته ، تاریخ
- ۲- تربیت پژوهشگر در زمینه تاریخ ایران ، اسلام و جهان
- ۳- تامین نیاز وزارت خانه ها و سازمانهای گوناگون در زمینه های نیروی اسلامی

متخصص در تاریخ

۴- توسعه و ارتقاء سطح آگاهی های تاریخی جامعه از طریق گسترش علم تاریخی

۵- اسلام شناسی براساس مطالعه و بررسی های تاریخی .

۳- ضرورت و اهمیت :

شناخت تاریخ جامعه، ایران و دیگر جوامع درگرو شناسائی علمی تاریخ ایران و جهان است جامعه، مابرای احیا و تحکیم هویت ملی - اسلامی خویش و بازیابی نقش فعال و مؤثر خود در عرصه فرهنگ و تمدن جهانی نیازمند شناخت تاریخ ایران، اسلام و جهان می باشد. انجام این مهم یکی از رسالت های آموزش عالی کشور و دانشگاهها می باشد که از طریق تربیت متخصص در زمینه های فوق میسر است . تاسیس ، گسترش و ارتقاء کیفیت دوره های آموزشی و پژوهشی کارشناسی ارشد در رشته تاریخ یکی از گامهای ضروری در این است که گروه های آموزشی و پژوهشی در دانشگاهها، مؤسسات تحقیقات ، مطالعات تاریخی و دیگر مراکز حائز شرایط و وظیفه انجام آن بعهدده دارد .

۴- واحدهای درسی :

تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد تاریخ ۳۸ واحد به قرار زیر است :

دروس اصلی ۲۲ واحد

بخش آموزشی (دروس الزامی - اختیاری) ۱۲ واحد

دروس اختصاصی

بخش پژوهشی (پایان نامه تحصیلی) ۴ واحد

توضیح : اینکه موضوع رساله نیز باید در رابطه با دروس اختصاصی باشد.

۵- شرایط ورود:

۱- داوطلب وقت و آمادگی لازم برای شرکت در جلسات درسی و انجام تکالیف

تحقیقی را داشته باشد

۲- یکی از زبانهای خارجی (انگلیسی - فرانسه و آلمانی) در حد ترجمه متون

بداند در صورتیکه گروه تاریخ استفاده از زبانهای خارجی دیگری را ضروری

بداند به تشخیص خود در ابتدای هر سال تحصیلی آنرا اعلام می کند

۳- ارزیابی عربی در حد مطالعه و ترجمه ، متون تاریخی به زبان فارسی
آگاهی داشته باشد

۴- در امتحان کتبی که بوسیله گروه تعیین و اعلام می شود پذیرفته شود

۵- از کلیه داوطلبانی که در امتحان کتبی قبول شده‌اند و حائز شرایط دیگر
ورود به دوره کارشناسی ارشد هستند مصاحبه بعمل خواهد آمد

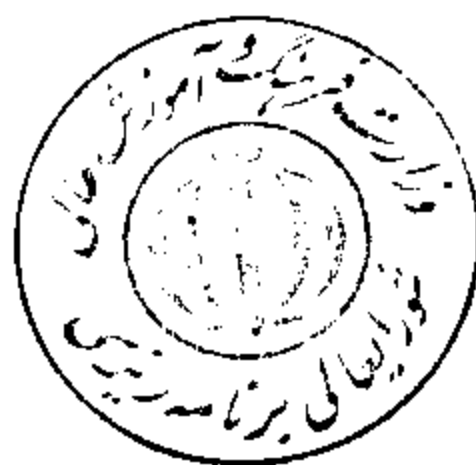
۶- با استثنای فارغ‌التحصیلان کارشناسی (لیسانسیه) رشته تاریخ ، کارشناسی^ی
دیگر که در رشته‌های علوم سیاسی ، علوم اجتماعی ، جغرافیائی انسانی ،
اقتصاد، ادبیات فارسی و باستانشناسی فراغت از تحصیل یافته باشند .
میتوانند در امتحانات ورودی شرکت کنند ولی پس از قبولی و ورود به
رشته کارشناسی ارشد بنابه تشخیص گروه برخی واحدها را الزاماً خواهند
گذراند .

مضرات و مواد امتحانی :

آزمون ورودی زبان تخصصی (انگلیسی ، فرانسه ، آلمانی ، روسی) ضریب ۲ ،

عربی ضریب ۲ - تاریخ ایران قبل از اسلام ضریب ۱ ، تاریخ اسلام ضریب ۱ ، تاریخ

ایران بعد از اسلام ضریب ۲ .

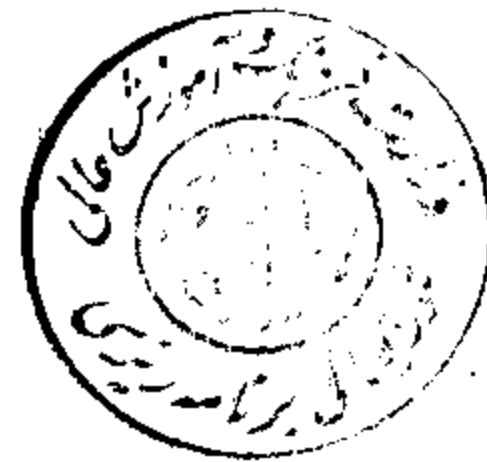
فصل دوم

کارشناسی ارشد
جداول دروس دوره رشته تاریخ

جدول دروس اصلی کارشناسی ارشد تاریخ

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیازها
			نظری	عملی	
۱-	۱- شناخت روش های تحقیق در تاریخ " سمینار "	۲	۳۴	۳۴	
۲-	نقد و بررسی متون تاریخی (حداقل ده متن)	۲	۳۴	۳۴	
۳-	فلسفه تاریخ	۲	۳۴	۳۴	
۴-	زبان عربی (قرائت متون تاریخی بزبان عربی)	۲	۳۴	۳۴	
۵	شناسائی و مطالعه اسناد و کتیبه ها	۲	۳۴	۳۴	
۶-	کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام : بررسی مسائل اساسی تاریخ	۲	۳۴	۳۴	
۷-	کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام "بررسی مسائل اساسی تاریخ"	۲	۳۴	۳۴	
۸-	بررسی جنبشهای مردمی یکصدسال اخیر ایران (بطور خاص انقلاب اسلامی)	۲	۳۴	۳۴	
۹	تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی (با تکیه بر تاثیر متقابل ایران و اسلام)	۲	۳۴	۳۴	
۱۰	زبان خارجی "با تکیه بر ترجمه متون تاریخی"	۴	۶۸	۶۸	

دروس گزایش تاریخ ایران باستان کارشناسی ارشد تاریخ

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز با زمان
			جمع	نظری عملی	
۱-	تاریخ ایران براساس روایات ملی	۲	۳۴	۳۴	رعایت توالی تاریخی
۲	نقد و بررسی تاریخ ایران باستان در متون تاریخی ایرانی و غیر ایرانی، (یونانی، رومی، عبری، سریانی و چینی) و اسلامی	۲	۳۴	۳۴	
۳-	روابط سیاسی، فرهنگی و اقتصادی ایران باستان با سرزمین های دیگر	۲	۳۴	۳۴	
۴-	بررسی و مطالعه انتقادی ادیان ایران باستان	۲	۳۴	۳۴	
۵-	شناخت خطوط و زبانهای ایران باستان	۲	۳۴	۳۴	
۶-	شناخت نظامهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران باستان	۲	۳۴	۳۴	
جمع					

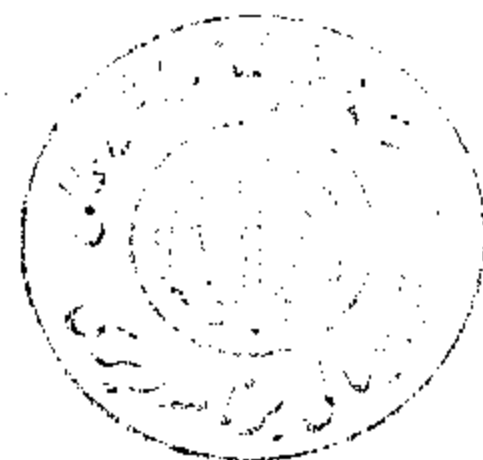
دروس گرایش تاریخ عمومی جهان در کارشناسی ارشد تاریخ

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز/بازمان
			جمع	نظری/عملی	
۱-	مبانی تاریخ تمدن	۲	۳۴	۳۴	رعایت توالی تاریخی
۲-	مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در عصر باستان	۲	۳۴	۳۴	
۳-	مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در قرون وسطی	۲	۳۴	۳۴	
۴-	مطالعه و بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا از عصر رنسانس تا پایان قرون جدید	۲	۳۴	۳۴	
۵-	مطالعه و بررسی تاریخ معاصر اروپا از انقلاب کبیر	۲	۳۴	۳۴	
۶-	فرانس تا پایان قرن نوزدهم				
۷-	مطالعه و بررسی تاریخ قرن بیستم	۲	۳۴	۳۴	
جمع					

دروس گرایش تاریخ اسلام در دوره کارشناسی ارشد

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز زمان
			جمع	نظری/عملی	
۱-	سیره نبوی	۲	۳۴	۳۴	رعایت توالی
۲-	سیره علوی	۲	۳۴	۳۴	تاریخی
۳-	نقد و بررسی تاریخ اسلام تا پایان عباسیان	۲	۳۴	۳۴	
۴	ملل و نحل باتکیه بر مسائل اجتماعی و سیاسی	۲	۳۴	۳۴	
۵-	سیر اندیشه های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (باتکیه بر اندیشه های شیعه)	۲	۳۴	۳۴	
۶-	تاریخ اسلام در آسیای مرکزی و شبه قاره هند	۲	۳۴	۳۴	
جمع		۱۲	۲۰۴	-	

دروس گزایش تاریخ ایران اسلامی در دوره کارشناسی ارشد

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش‌نیاز/زمان
			جمع	نظری/عملی	
۱-	نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسی	۲	۳۴	۳۴	رعایت توالی تاریخی
۲-	نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بغداد	۲	۳۴	۳۴	"
۳-	نقد و بررسی تاریخ مغولان، تیموریان، حکومت‌های محلی ایران	۲	۳۴	۳۴	"
۴-	نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه	۲	۳۴	۳۴	"
۵-	ایران در عهد قاجاریه یا تکیه بر مناسبات خارجی و نهضت مشروطیت	۲	۳۴	۳۴	"
۶-	تاریخ معاصر ایران	۲	۳۴	۳۴	"
جمع		۱۲	۲۰۴	۲۰۴	

جدول دروس اختیاری گرایش تاریخ عمق جهان

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز زمان
			جمع	نظری/عملی	
۱-	کلیات تاریخ تمدن خاورمیانه	۲	۳۴	۳۴	
۲-	کلیات تاریخ و تمدن چین و ژاپن	۲	۳۴	۳۴	
۳-	کلیات تاریخ و تمدن شبه قاره هند	۲	۳۴	۳۴	
۴-	کلیات تاریخ و تمدن آفریقا	۲	۳۴	۳۴	
۵-	کلیات تاریخ و تمدن قاره آمریکا	۲	۳۴	۳۴	
					
جمع					

تذکره: در صورت تشخیص _____ از گروه مجری _____

و در صورت نیاز و ضرورت ۵ درس فوق می تواند جایگزین برخی از دروس اولیه

گرایش تاریخ عمومی جهان گردد.

جدول اختیاری گرایش تاریخ اسلام

بیش‌بازمان	ساعت		تعداد واحد جمع	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
	۳۴		۲	تاریخ از نظر قرآن	۱-
	۳۴		۲	تاریخ هنر اسلامی	۲-
	۳۴		۲	تاریخ پیامبران	۳-
					
				جمع	

تذکره: در صورت تشخیص گروه مجری و در صورت نیاز و ضرورت دوس فوق می‌تواند جایگزین برخی از دروس اولیه گرایش تاریخ اسلام گردد.

فصل سوم

ریز مواد و سرفصل دروس

نقد و بررسی متون تاریخی (حدود ده متن)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی به متون تاریخی دوره‌های مختلف تاریخ ایران و مطالعه توأم با نقد و بررسی آنها.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مطالعه و نقد و بررسی متون منتخب از لحاظ نگارش حقایق تاریخی و سبک ادبی

فلسفه تاریخ

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: هدف درس فلسفه تاریخ آشنا ساختن دانشجو با مسائل و مطالبی با مفهوم تاریخ هدف مطالعه آن مطرح میشود و از طریق بررسی نتایج تحولات و دیگر گونیها در زندگی اقوام و ملل و تجزیه و تحلیل علل و انگیزه‌های حوادث نوعی رابطه منطقی بین گذشته و حال و آینده انسان در افق آگاهی پژوهنده پدید آید.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف تاریخ - علیت تاریخ - بررسی فلسفه تاریخ از دیدگاه موخین جهان باستان
فلسفه تاریخ از دیدگاه تاریخ نویسان قرون وسطای اروپا - فلسفه تاریخ در دنیای
معاصر - فلسفه تاریخ از دیدگاه اسلامی (باتکیه بر نظریات ابن خلدون) فلسفه تاریخ بعد
از رنسانس تا انقلاب کبیر فرانسه معاصر
در تمام این موارد آثار مورخین و متفکرانی که در فلسفه تاریخ به تحلیل پرداخته‌اند
مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت.

زبان عربی (قرائت متون تاریخی به زبان عربی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مهارت یابی دانشجویان در فهم و بهره‌گیری متون تاریخی به زبان عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

متن خوانی همراه با ترجمه کردن و اشاره به دقیق صرفی و نحوی

کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: هدف از تدریس این درس نگرشی بر سیر تحولات سیاسی اجتماعی و فرهنگی و اقتصادی این دوره میباشد. با در نظر گرفتن توالی مطالب که چگونه این دوره بوجود آمده است و چگونه عوامل گوناگون در تکوین آن موثر افتاد و سرانجام چگونه پایان پذیرفت که نتیجه در همین قسمت گرفته می شود و مربوط می گردد به سقوط حکومت ساسانی و علل و نتایج آن و چگونگی پیروزی اسلام در ایران.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

چگونگی تشکیل حکومت در ایران و علل و عوامل بوجود آورنده آن - نگرشی کلی بر اوضاع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حکومت ماد و چگونگی تشکیل و علل سقوط آن. چگونگی و علل ایجاد حکومت هخامنشی. نگرشی کلی بر اوضاع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حکومت هخامنشی و علل و عوامل سقوط آن. بررسی روابط سیاسی و فرهنگی ایران و یونان در این عهد. چگونگی تشکیل حکومت اشکانی و ایجاد روابط سیاسی و فرهنگی در این عهد. اوضاع داخلی پارتیان و علل ضعف و انحطاط آن. چگونگی تشکیل حکومت ساسانی. مذاهب گوناگون این دوره. تاریخ سیاسی این عهد. روابط ایران و روم. علل و نتایج سقوط حکومت ساسانی.

کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف : مطالعه کلی مسائل سیاسی و اجتماعی تاریخ ایران بعد از اسلام و علل پیدایش حوادث بزرگ تاریخی بررسی کلی نشر اسلام در ایران بـمـثـابـه آغازگر تحولات و دگرگونی در شئون مدنی و سیاسی و اثرات مهم آن در تاریخ ایران - بررسی مسائل کلی حکومت‌های بعد از اسلام تا عصر حاضر .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

ظهور اسلام در ایران و نتایج کلی آن در اوضاع اجتماعی و سیاسی تا آغاز سده سوم هجری قمری - نظری کلی با اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران تا سلجوقیان - از سلجوقیان تا مغول (مذهب • دولت • روابط با دستگاه خلافت عباسی) • وضع اجتماعی و اداری ایران در این دوره - استقرار حکومت مغول و دگرگونی‌های اداری و سیاسی و اقتصادی - سیاست مذهبی مغول تیموریان - دید کلی درباره حکومت‌های محلی تا پیدایش صفویه - دولت صفویه و تاثیر آن در اوضاع ایران و بررسی کلی دولت‌های افشاریه و زندیه - کلیاتی از اوضاع ایران در دوران قاجار و تحولات یکصدساله اخیر .

بررسی جنبشهای مردمی یکصدسال اخیر ایران
(بطور خاص انقلاب اسلامی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: بررسی و تجزیه و تحلیل جنبشهای مردمی تاریخ ایران در سده اخیر

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

جنبش تنباکو، انقلاب مشروطیت، قیام شیخ محمد خیابانی، قیام میرزا
کوچک خان جنگلی، قیام کلنل خان پسیان، قیام مسجد گوهرشاد
مبازرات مردمی در استانهای مختلف ایران (بویژه جنوب)
نهضت ملی نفت، جهت گیری مبارزات مردمی از خرداد ۴۲ و پیروزی انقلاب
اسلامی ایران در بهمن ۱۳۵۷ مواردی هستند که در این درس مورد بررسی قرار می گیرند

تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی (باتکیه بر تاثیر متقابل ایران و اسلام)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: بررسی و تحقیق در تمدن فرهنگ اسلامی در سرزمینهای مفتوحه بویژه ایران

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

شناسائی وجوه مختلف فرهنگ غنی اسلامی، به خصوص در ایران، و بررسی تاثیرات

متقابلی که ایران و اسلام بر یکدیگر داشته اند.

زبان خارجی (باتکیه بر ترجمه متون تاریخی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با یکی از زبانهای خارجی بمنظور استفاده از اسناد و کتب

تاریخی دیگران.

در اینجا لازم است دانشجویان در ترجمه متون تاریخی از زبان مورد نظر خارجی مهارت

و آشنائی با اصطلاحات تاریخی قادر به ترجمه متون مشابه گردد.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

متن خوانی با مورد توجه قرار دادن مهارت یابی در ترجمه متون و آموزش گرامر

در سطح عالی.

نقد و بررسی تاریخ ایران باستان در متون تاریخی ایرانی و غیر ایرانی (یونانی، رومی، عبری، سریانی، چینی) و اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه و تحقیق و پژوهش و نقادی تاریخ ایران باستان بر اساس متون تاریخی ایرانی و غیر ایرانی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

اهمیت ویژه این درس تحلیل تاریخ ایران باستان مبتنی بر متون تاریخی

است که در فرهنگ ایران دوران باستان، دوران اسلامی (درباره ایران باستان) و سایر فرهنگهای سرزمینهای دیگر تالیف شده است. بنابراین شناخت انتقادی، منابع تاریخی ایران باستان، دوره اسلامی و یونانی، رومی، عبری، سریانی درباره این دوره اهمیت خاص پیدا می کند.

منابع ایران بیشتر در زمینه کمیته ها، متون مذهبی و غیر مذهبی و اسطوره های مشخص می شوند که می توان با مقایسه آنها با منابع خارجی به بررسی انتقادی تاریخ ایران باستان پرداخت.

منابع خارجی چون منابع بابلی، آشوری، مصری و چینی و خصوصاً "یونانی در شماره دوره ماد و هخامنشیان و درباره دوره سلوکی و اشکانی، منابع یونانی، رومی، ارتقنی چون ایزیدور - خاراکسی، موسی خورنی، پروکوپئوس، پلوتارک و ... و درباره دوره ساسانیان منابع رومی، سریانی و اسلامی مورد بررسی و شناخت انتقادی قرار می گیرد.

روابط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران با استان بادول دیگر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه انتقادی و تحلیلی روابط خارجی ایران در دوره باستان بادولتهای

دیگر

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مناسبات قدرتهای و حاکمیت های ایران پیش از اسلام با ملل همجوار در سه بحث سیاسی، اقتصادی و فرهنگی محور اصلی این درس را تشکیل میدهد.

مناسبات ایران باستان در حوزه های متفاوتی چون بین النهرین، شبه قاره هند، یونان و روم، ماوراء النهر، آسیای صغیر و سرانجام سرزمینهای عرب نشین مورد بررسی است. شناخت انگیزه های اصلی روابط فیما بین ایران و سرزمینهای فوق در ابعاد سیاسی، اقتصادی و فرهنگی و تاثیر آن در تحولات جامعه ایران.

منابع مطالعه و تحقیق این مبحث مجموع منابع تاریخی ایران باستان، منابع یونانی و رومی و منابع دوره اسلامی بشمار می رود.

بررسی و مطالعه انتقادی ادیان ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه و شناخت انتقادی ادیان ایران باستان و تاثیر این ادیان در تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

بررسی و مطالعه مذهب نخستین ساکنین بومی ایران چون کاسیان و حوریان و ... ،
تاثیر مهاجرت آریاها به فلات ایران و سرنوشت مذهب بومیان، مذهب اولیه آریایی ها؛
پرستش مظاهر طبیعت، جانوران و گیاهان و نیز عنصر اربعه، آب و باد، میترائیسم؛
نفوذ و قلمرو آن در ایران، پرستش ارباب انواع در روستاها و شهرها، پرستش زروان،
میترا و آناهیتا، تاثیر میترائیسم در مذاهب بعدی، زرتشت: زندگی و اعتقادات
تعالیم زرتشت و حدود نفوذ آن در جامعه ایران. نفوذ اعتقادات فرهنگ های کهن،
بین النهرین، یونان در جامعه ایرانی
تجدید حیات تعالیم زرتشت، واکنش های اعتقادی مانوتی و مزدکی، تاثیر این واکنش ها
در تحولات دینی جامعه ساسانی

شناخت خطوط و زبانهای ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: شناخت و مطالعه انتقادی خطوط و زبانهای باستان و اهمیت آنان در تاریخ ایران باستان.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این درس تاریخچه پیدایش خط - چگونگی پدید آمدن خط میخی (پارس باستان) بهره‌گیری از شیوه‌نگارش و خطوط میخی عیلامی، بابلی آکادمی و تحولات خط میخی در دوره حکومت هخامنشیان، چگونگی از میان رفتن خط میخی توسط یونانیان (سلوکی) و شکل‌گیری خط پهلوی اشکانی یا بهره‌گیری از الفبای آرامی سریانی و تحول و تکامل آن به صورت خط پهلوی ساسانی مورد بحث قرار می‌گیرد. آوانویسی و ترجمه برخی از کتیبه‌های عصر هخامنشی مانند کتیبه بیستون داریوش اول و نیز برخی از متون برگزیده پهلوی مانند متن شهرستانهای ایران، کارنامه اردشیر بابکان، اندرزنامه و دینکرد و

شناخت نظام‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: شناخت خصایص و ویژگی‌های نظام اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران باستان

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

این درس به شناخت تحلیلی حاکمیت و قدرت سیاسی و مبانی آن توجه داشته نحوه اعمال قدرت را در حوزه فرمانروائی خاندان‌های بزرگ و کوچکی که در فلات ایران پراکنده بودند، و نیز تشکیلات و نهادهای سیاسی و ارتباط آنها را با یکدیگر در دوره‌های مختلف تاریخ ایران پیش از اسلام بعنوان نظام‌های سیاسی حاکم مورد بررسی انتقادی قرار می‌دهد.

در این بحث، طبقات مختلف مردم، روابط آنها با یکدیگر به عنوان ساختار اجتماعی، و نیز سه مبحث فلاح، صنعت و تجارت و نیز تنوع سیستم‌های مالیاتی به عنوان ساختار اقتصادی، وضع فرهنگی چون آموزش، تفکر و ارتباط با فرهنگ‌های دیگر، تاثیرگذاری و تاثیرپذیری آن در دوران‌های مختلف تاریخ ایران پیش از اسلام مورد بررسی انتقادی قرار می‌گیرد.

مبانی تاریخ تمدن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشناز:

هدف: مطالعه و نقد و بررسی ریشه‌های تکوین تمدنها و عوامل پیدایش و تاثیر تمدنها در زندگی انسانی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

معنای لغوی تمدن در زبانهای گوناگون

تعاریف تمدن

رابطه تمدن با فرهنگ

عوامل پیدایش تمدن

محیط

انواع محیط

نژاد

کار و کوشش

.....

عوامل موثر در ترقی یا انحطاط تمدنها

عوامل داخلی

عوامل خارجی

اقتصاد، سیاست، فرهنگ.....

انواع تمدنها (طبقه بندی تمدنها)

تمدنهای رودخانه‌ای ، بارانی

تمدنهای باز ، بسته

تمدنهای زنده ، تمدنهای مرده

مراحل و منازل اصلی تمدن بشری

شکار ، کشاورزی ، صنعت

ربانی ، فلسفی ، علمی
.....

آراء و اندیشه‌های متفکران بزرگ درباره تمدن (ابن خلدون)

نقش ابزار ، و فنون در تاریخ تمدن

تمدن و تعالی اخلاقی و اجتماعی

جایگاه تمدنهای مشرق زمین در تمدن بشری

جایگاه تمدنهای مغرب زمین در تمدن بشری

جایگاه تمدن اسلامی در تمدن بشری

موقعیت کنونی تمدن

پیش بینی در مورد آینده تمدن

مواد اولیه

محیط زیست

انرژی

ارتباطات
.....

تقسیمات تاریخ جهان

مفهوم ماقبل تاریخ و دوره تاریخی

جایگاه تمدنهای اسلامی، اروپائی، ۰۰۰۰۰۰ در تمدن جهانی
نظریه‌های دوری و خطی در تاریخ جهانی
نظریه عرض جغرافیایی در تاریخ جهانی (سیرتاریخ در عرض جغرافیایی)
نظریه طول جغرافیایی در تاریخ جهانی (سیرتاریخ در طول جغرافیایی)
نظریه ترکیبی (طول و عرض جغرافیایی) در تاریخ تمدن

مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در عصر باستان

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیناز :

هدف: مطالعه و بررسی تحولات تاریخ اروپا در عصر باستان، برای آشنائی باریشه

تحولات اروپا در قرون و دوره‌های بعدی

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

موقعیت جغرافیایی اروپا برای تماس با خاورمیانه باستان

تمدنهای خاورمیانه باستان (مصر، بین‌النهرین ۰۰۰) و تقدم زمانی آنها بر تمدن اروپا

دستاوردهای تمدنهای خاورمیانه باستان

چگونگی انتقال دستاوردهای تمدنهای خاورمیانه باستان به اروپا

اقوام ساکن در اروپا قبل از ورود هند و اروپائی ها

یونان قبل از ورود اقوام هند و اروپائی

چگونگی استقرار اقوام یونانی در یونان

عصر هومر

فرهنگ و معتقدات عصر هومری

تاریخ سیاسی یونان باستان

نظام سیاسی دولت شهر در یونان

طبقات در یونان باستان

هنر و معماری یونانی

فلسفه و علوم در یونان

یونانیان و غیر یونانی‌ها (جنگ با ایران ۰۰۰)

میراث های تمدن یونانی - نقش تمدن یونانی در تاریخ تمدن غرب

پیدایش دولت مقدونی- یونانی به وسیله اسکندر

جایگاه تمدن یونانی در عصر جانشینان اسکندر

تحولات داخلی ایتالیا و به قدرت رسیدن رومیان

اوایل دولت روم

- تسلط رومیان بر مدیترانه

- دستیابی رومیان بر قلمرو جانشینان اسکندر

- تحولات داخلی روم در عصر فتوحات

- طبقات و نظام سیاسی روم

- مسأله بردگان

- بحرانهای سیاسی و اجتماعی روم در قرن دوم و اول قبل از میلاد

- پیدایش مسیحیت و گسترش آن در روم

- همسایگان و ملل تابعه روم

- تبدیل نظام سیاسی روم از جمهوری به امپراتوری و پادشاهی

- نحوه برخورد دولت روم با مسیحیان

- عصر امپراتوران سرباز - بحران زندگی شهرنشینی در روم

- انحطاط اخلاقی و اقتصادی روم

- اصلاحات و تلاش برای بهبود اداره امور

- تهاجمات خارجی و تجربه امپراتوری

- آزادی مسیحیان و رسمیت مسیحیت

- چگونگی پیدایش روم شرقی (بیزانس)

- سرنوشت امپراتوری در غرب

- جایگاه تمدن روم در تاریخ تمدن غرب

چرا روم سقوط کرد؟

- بیزانس و مسیحیت - مسیحیت و کلیسای روم

- بیزانس در جدال با ساسانیان و مسلمانان

- بیزانس در عصر ژولخاتیان

- تحولات داخلی بیزانس

مطالعه و بررسی تاریخ اروپا در عصر قرون وسطی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه ویژگیهای تاریخ اروپا در قرون وسطی، بررسی نهادهای سیاسی اقتصادی، اجتماعی و مذهبی دوره قرون وسطی، شناخت قدرتهای موثر در اروپا - مطالعه انتقادی جنگهای صلیبی - مطالعه تفکر دینی در قرون وسطی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- نتایج سقوط روم برای اروپا
- اقوام مهاجمی که پس از سقوط روم در اروپا مستقر شدند
- موقعیت کلیسا پس از سقوط روم
- تلاشهای بیزانس برای دستیابی بر میراثهای روم
- تنزل دولت، مبدنیست، تجارت ۰۰۰۰۰۰ در اروپا
- تکوین اروپای قرون وسطی (کلیسا، فئودالیسم)
- معنا، مفهوم و محدوده زمانی قرون وسطی
- پیدایش دولت فرانک (مرونژین، کارلوونژین)
- رابطه دولت و کلیسا در عصر فرانکها
- تحول حاکمیت سیاسی در دولت فرانک

- عصر شارلمانی - فتوحات و ملکداری شارلمانی
- مقابله فرانکها با مسلمانان اسپانیا
- تجزیه امپراتوری فرانک
- تهاجمات جدید اقوام مهاجر به اروپا
- افزایش اقتدار پاپها در اواسط قرون وسطی
- تشکیلات و آداب و رسوم کلیسا - اسکولاستیک
- توسعه فئودالیسم در اروپا
- نظام اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و حقوقی فئودال
- شوالیه‌ها
- مشکلات زندگی اروپائیان در عصر فئودالیسم
- پیدایش دولت‌های جدید در اروپا (انگلستان، آلمان و فرانسه)
- فراهم آمدن مقدمات جنگ‌های صلیبی
- شروع جنگ‌های صلیبی و چگونگی شرکت اروپائیان در آن
- جنگ صلیبی اول و دوم
- جنگ سوم پادشاهان اروپائی و شرکت در جنگ‌های صلیبی
- جدال پاپ و پادشاهان
- زندگی اقتصادی، اجتماعی صلیبیون در آسیا
- وضع دولت بیزانس و جنگ‌های صلیبی - جنگ صلیبی چهارم
- آخرین جنگ‌های صلیبی - نتایج جنگ‌های صلیبی برای اروپا
- وضعیت کلیسا در جریان جنگ‌های صلیبی و پس از آن - فرق درویشی و شوالیه‌ای
- وضعیت فئودالیسم پس از جنگ‌های صلیبی
- رشد شهرنشینی و تجارت
-

- انتقال علوم اسلامی به اروپا - چگونگی این امر و نتایج آن
- وضعیت اسپانیا و مسلمانان در نیمه دوم قرون وسطی
- افزایش قدرت پادشاهان و توسعه شهرنشینی و تجارت
- تنزل موقعیت کلیسا پس از جدال با شاهان، اسارت بابلی، پیدایش بدعت‌ها ۰۰۰۰
- موقعیت متفاوت فتوایس در کشورهای اروپایی
- جنگ‌های صدساله
- مسئله تفتیش عقاید
- ارزیابی اطلاعات جغرافیایی اروپائیان در مورد شرق در دوره قرون وسطی
- علم و دانش اروپائیان پس از جنگ‌های صلیبی
- هنر و معماری در اروپای قرون وسطی
- ارزیابی جایگاه قرون وسطی در تاریخ اروپا
- اهمیت قرون وسطی در شکل‌گیری ملیت‌های اروپایی
- حاکمیت و حکومت و وضع نابسامان آن در قرون وسطی
- خاتمه قرون وسطی

مطالعه و بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا در عصر رنسانس تا پایان قرون جدید

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز:

هدف: مطالعه انتقادی مشخصات عمومی تاریخ اروپا در قرون جدید، بررسی ریشه‌های رنسانس: تاثیرات رنسانس در اروپا، مطالعه تحولات این در عصر رنسانس
بررسی انتقادی تحولات اقتصادی اروپا در این دوره و تاثیر آنها در تحولات بعدی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

معنا و مفهوم رنسانس - محدوده‌ها و مضامین رنسانس

رنسانس چگونه آغاز شد

نخستین پیشقدمان رنسانس

نقش عوامل اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در پیدایش رنسانس

ادوار و مراحل رنسانس

اخلاق و اندیشه در عصر رنسانس

تاثیرات رنسانس بر ایتالیا - میراث‌های رنسانس ایتالیائی

اندیشه سیاسی در عصر رنسانس

متفکران رنسانس در خارج از ایتالیا

نقاشان و نویسندگان بزرگ عصر رنسانس

خصوصیات نقاشی عصر رنسانس

معماری عصر رنسانس

رسانس چگونگی در ایتالیا پایان یافت

تحولات سیاسی عصر رسانس

رسانس در اسپانیا ، فرانسه و انگلستان و هلند

نهضت اصلاح دینی و سوابق آنان

علل اصلاح طلبی لوتر

عقاید و تعلیمات لوتر

اوضاع آلمان در عصر لوتر - جنگهای مذهبی - نتایج صلح اگسبورگ

کالون و اندیشه‌های او

نتایج تعلیمات لوتر و کالون از نظر رشد سرمایه‌داری

دیگر فرقه پروتستان

- پیدایش کلیسای های ملی در انگلستان و فرانسه

- نهضت ضد فرم تحریکات جدید در دنیا و مسیحیت

- اکتشافات جغرافیائی (علل و انگیزه‌ها)

- ارزیابی دانش جغرافیائی اروپائیان در آستانه اکتشافات - سفرهای ایتالیایی ، و پرتغالی‌ها

- نتایج علمی و اقتصادی اکتشافات

- فرانسویان ، انگلیسی‌ها و هلندیها و اکتشافات آنها

- مرکانتالیسم با معنا ، مفهوم و نتایج آن

- استعمار اروپائی در دوره قرون جدید

- گسترش علوم و فنون

- پیشرفت طبقه بورژوا

- دولت های اروپائی در دوره قرون جدید

فرانسه ، ، انگلستان ، پروس ، اتریش ، اسپانیا

- جنگهای سی ساله و صلح وستفالی

- جنگ های قرن هجدهم و نتایج آنها

- تحولات اروپائی شرقی در قرن هجدهم

- مستمرات در قرن هجدهم - جنبشهای دموکراتیک و استقلال طلبانه در قرون جدید

- عصر روشنگری در فرانسه

مطالعه و بررسی تاریخ معاصر اروپا از انقلاب کبیر فرانسه تا پایان قرن ۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه و بررسی انتقادی تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، و فرهنگی اروپا در دوره معاصر، بررسی ریشه‌های انقلاب کبیر فرانسه، تأثیرات آن در تحولات اروپا، مطالعه انتقادی تحولات انگلستان در این دوره.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- علل و مقدمات انقلاب فرانسه در سال ۱۷۸۹

علل فکری، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی

- بحران در رژیم سلطنتی فرانسه و پیدایش انقلاب

- دوره مشروطه سلطنتی در انقلاب فرانسه

مجالس مقنن - قوانین آنها - احزاب آنها

بحرانهای داخلی و خارجی دوره مشروطه سلطنتی

- تاسیس جمهوری اول فرانسه

ترور - تحولات داخلی کشمکش میان احزاب

پایان ترور - هتیت مدیره‌ها و کنسولها

جنگ های خارجی و اتحادهای اروپائی

- امپراتوری ناپلئون

چگونگی تاسیس امپراتوری، سیاست داخلی ناپلئون

جنگهای ناپلئون و سیاست اروپائی او

شکست و چگونگی پایان کار او

- بورژوازی فرانسه بعد از انقلاب ۱۷۸۹

- صدور انقلاب فرانسه به ممالک اروپائی و نتایج آن

- کنگره وین و نتایج آن

- علل، چگونگی و نتایج دسته بندیهای دول اروپائی در جریان انقلاب فرانسه

- بازگشت سلطنت به فرانسه و انقلاب ۱۸۳۰

- تحولات داخلی انگلستان در اوایل قرن نوزده

- نتایج انقلاب صنعتی برای انگلستان و گسترش آن در اروپا

- انقلاب کشاورزی و تجاری و نتایج آن در اقتصاد دول اروپائی

- پیدایش اولین جنبشهای سوسیالیستی و تحولات آنها

- پیدایش آنارشپیسم و گسترش آن در اروپا

- انقلاب و ضدانقلاب در اروپا می نیمه اول قرن نوزدهم

- سببهای سیاسی اروپا در اواسط قرن نوزدهم

- امپریالیسم اروپائی در آفریقا و آسیا

مستمرات انگلستان، فرانسه.....

- نتایج استعمار برای اروپا

- اندیشههای سیاسی استعمار

- پیدایش دولت های آلمان و ایتالیا و تاثیر آن بر موازنه قدرت در اروپا

- گسترش قلمرو روسها از اواخر قرن هجده و نتایج آن در سیاست اروپا

- ایالات متحده و قاره آمریکا

- موقعیت عثمانی در برابر اروپای قرن نوزده

- موقعیت علم و تمدن در قرن نوزده

مطالعه و بررسی تاریخ قرن بیستم

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف: مطالعه و بررسی تحولات اروپا در قرن بیستم ، دسته‌بندی‌های این دوره ،
مطالعه انتقادی بحران‌های جهانی در قرن ششم ، ریشه‌های انتقادی
جنگ‌های بزرگ قرن بیستم ، مطالعه تحولات فکری و اقتصادی جهان در قرن
بیستم

سرفصل دروس : (۳۴ واحد)

- چگونگی آغاز دوره صلح مسلح در تاریخ اروپا
- کشمکش‌های دولت‌های اروپائی در دوره صلح مسلح
- رقابت‌های مستعمراتی میان دول اروپائی
- مناطق بحران خیز در سال‌های قبل از جنگ جهانی اول
- شمال آفریقا شرق دور - جنوب آفریقا
- بحران‌های بالکان و علل آنها
- چگونگی دسته‌بندی‌های دول قبل از جنگ جهانی اول
- اتحاد امپراتوران سه‌گانه - اتحاد متلث
- روسیه ، فرانسه و انگلیس از رقابت تا اتحاد
- قراردادهای ۱۹۰۵ و ۱۹۰۷
- چگونگی آغاز جنگ جهانی اول گسترش آن

جنگ جهانی اول در اروپا

- جنبه های تکنیکی جنگ

- جنگ جهانی اول در خاور میانه

- جنگ جهانی اول در شرق دور

نتایج جنگ جهانی اول

کنفرانس ورسای و معاهدات جانبی آن - جامعه ملل

معاهده سایکس پیکو و سرنوشت امپراتوری عثمانی

موقعیت ژاپن و آمریکا در شرق دور

وضعیت دولتهای غالب و مغلوب پس از جنگ اول جهانی

- بحران در دولت های اروپائی (بحرانهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی)

- پیدایش فاشیسم در اروپا

- جمهوری وایمار و اقدامات آن

مسئله کمونیسم در شوروی و اروپا

- بالکانیزاسیون اروپائی شرقی

- کشورهای قرنطینه

- کمینترن

- پیمانهای راپالوکارنو

مسئله غمرات و وامهای دوران جنگ

- پیروزی نازیها در آلمان تشکیل پیمان ضد کمینترن

- سیاست داخلی و خارجی دولت آلمانی نازی

الجاک (آشلویس) اتریش به آلمان

کنفرانس مونیخ

- معاهده دوستی آلمان و شوروی

آغاز جنگ جهانی دوم و چگونگی گسترش آن

پیروزی آلمان و ایتالیا در اروپا

آغاز جنگ دول محور با شوروی

جنگ ژاپن و آمریکا در شرق دور

خاورمیانه و شمال آفریقا در جریان جنگ جهانی دوم

تحولات سیاسی نظامی در اقیانوس اطلس

پیروزی نهایی متفقین - نتایج جنگ جهانی دوم

سازمان ملل و دیگر سازمانهای منطقه‌ای و جهانی

دوقطبی شدن جهان و ایجاد پیمان‌های نظامی

جنگ سرد و بحرانهای آن

مسائل منطقه‌ای (خاورمیانه، شاخ آفریقا ۰۰۰) و بین‌الملل پس از جنگ اوضاع کنونی جهان

مسائل جهان کنونی (گرسنگی، محیط زیست، قطر اتمی ۰۰۰۰۰)

سیره نبوی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: مطالعه انتقادی گزارشهای تاریخی، مطالعه تطبیقی سیره‌ها و آشنائی با روایان سیره‌ها و مورخان تاریخ صدر اسلام

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

جغرافیای عربستان و تقسیمات شبه جزیره، مطالعه زندگی بدوی و حضوری

باتکیه به مطالعه تمدنهای جنوب و شمال عربستان مانند: سبائیان، معینیان، قتبانیان،

حضر موت، تدمریان، نبطیان، حیره، کنده و غسان، مطالعه جامعه شناسی قبایل عربی

در آستانه ظهور اسلام، بررسی فرهنگ و عقاید و مذاهب موجود در عربستان در آستانه ظهور

اسلام، مطالعه و بررسی ساختار سیاسی و اجتماعی مکه و اهمیت آن در عربستان شمالی

مطالعه قبایل عمده حجاز، خاصه قریش، خزاعه، اوس و خزرج

بررسی انتقادی گزارشهای مربوط به تولد تابعث پیامبر اسلام، بررسی اخبار

مربوط به سالهای اول بعثت و دوره دعوت سری، دوران دعوت علنی و مطالعه تحلیلی

واکنش های عدیده مکیان و اشراف قریش، مهاجرت به حبشه، محاصره اقتصادی، استمرار

آزار مسلمین و مقدمات هجرت، بیعت عقبه اولی و ثانیه، توطئه دارالندوه لیله المبیت و

هجرت، بررسی جایگاه هجرت و اهمیت آن در تاریخ اسلام

مطالعه انتقادی جامعه یثرب در آستانه هجرت باتکیه به ترکیب قومی و مذهبی

یثرب، بررسی حوادث سال اول و دوم هجرت، خاصه مبانی اجتماعی عقداخوت، اتحاد

سیاسی با مشرکین و اهل کتاب و تشکیل امت واحد در مدینه

مطالعه انتقادی غزوات و سرایای پیامبر اسلام و مقایسه تطبیقی اخبار مختلف

دنباله سیره نبوی

مربوط به عزوات و سرایا ، مطالعه سیاستهای نظامی پیامبر اسلام ، اقدامات سیاسی و تبلیغی پیامبر نظیر دعوت پادشاهان و بدویان و حضریان در داخل شبه جزیره ، مطالعه انتقادی و تحلیلی حجه الوداع و یوم غدیر ، بیماری پیامبر ، تدارک جیش اسامه و رحلت پیامبر ، مطالعه انتقادی گزارشهای مربوط به سقیفه بنی ساعده .

سیره علوی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: بررسی دقیق سیر حضرت علی و تحقیق در راه و روش امام از وفات پیامبر تا شهادت امام با تکیه به دوره خلافت حضرت علی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مطالعه زندگی حضرت علی از تولد تا بعثت پیامبر اسلام، علی اولین مسلمان و بررسی انتقادی منابع تاریخی در این زمینه، بررسی زندگی و سیر حضرت علی در دوره مکی، اهمیت بررسی جایگاه حضرت علی در دوره مدنی و نقش امام در غزوات مأموریت‌های ویژه حضرت علی در دوره مدنی نظیر مأموریت یمن، سیر علی در ابتدای رحلت حضرت رسول - با نگاهی به مواضع امام درباره خلافت ابوبکر در نهج البلاغه، سیره امام در دوره در خلیفه اولی، راه و روش امام در برابر خلافت عثمان، موضع انتقاد و دفاع از عثمان، سیره حکومتی امام در دوره خلافت بررسی مواضع حکومتی امام در نهج البلاغه، راه و روش امام در جنگها، راه و روش امام در مقابل اشرافیت برتری جوی عرب و دفاع از موالی و حمراء، راه و روش اقتصادی امام

نقد و بررسی تاریخ اسلام تا پایان عباسیان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: مطالعه انتقادی تاریخ اسلام از رحلت پیامبرص تا سقوط عباسیان، آشنائی و مطالعه تطبیقی گزارشهای تاریخی این دوره، مطالعه کلیات فتوح و چگونگی گسترش قلمرو اسلامی، بررسی ریشه‌های شکل‌گیری و سقوط خلافت اموی و عباسی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مطالعه انتقادی تاریخ اسلام از رحلت پیامبر تا آغاز دوره اموی، بررسی مهم حوادث سیاسی و اجتماعی و فکری در دوره خلقای اولیه، مطالعه تطبیقی و انتقادی فتوح، ریشه‌یابی جنگهای داخلی دوره خلافت حضرت علی (ع)، مطالعه و بررسی ریشه‌ها صلح امام حسن، بررسی زمینه‌های پیدایش سلطنت اموی، مطالعه انتقادی اهم مسائل سیاسی، نظامی و اجتماعی جهان اسلام در دوره اموی، بررسی حوادث خراسان و اوضاع ایران در دوره اموی، بررسی تاثیر مهاجرت‌های قبایل عربی به شرق ایران، ریشه‌یابی تضادهای قبایل مضر و بیهه و اشارات آن در انحطاط استیلای امویان.

ریشه‌یابی و بررسی چگونگی تکوین دعوت عباسی در بین‌النهرین و خراسان

بررسی روند رشد دعوت عباسی تا رهبری ابومسلم، مطالعه انتقادی شخصیت ابومسلم و اهداف وی در برکشیدن عباسیان، جنگ‌زاب و سقوط آل مروان، بررسی اهم حوادث جهان اسلام در عهد اول عباسی، ایرانیان و اعراب در عهد اول عباسی، ریشه‌یابی تضاد امین و مأمون، بررسی حکومت‌های ایران، ماهیت و نقش آنان در پیوند با عباسیان، مطالعه انتقادی نهضت‌های ایرانی دوره عباسی، ترکان و عباسیان، بررسی روند شکل‌گیری

حکومت‌های ترک در دوره عباسی و اثرات آنان در حوزه‌های سیاسی، نظامی و فرهنگی دوره -
عباسی، فاطمیان و عباسیان، مطالعه ریشه‌های انحطاط قدرت عباسی - - - - - ان و
زمینه‌های سقوط بغداد.

ملل ونحل باتکیه بر مسائل اجتماعی و سیاسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: شناخت ملل ونحل وزمینه سیاسی واجتماعی تکوین فرق اسلامی، مطالعه کلیات عقاید ملل ونحل و شناخت عمده ترین منابع فرق اسلامی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

بررسی زمینه های اجتماعی پیدایش اولین فرقه ها در عالم اسلام، مطالعه عقاید کلامی خوارج سرچشمه اشاعره و معتزله، عقاید کلامی شیعه و اهل سنت، بررسی انتقادی چگونگی شکل گیری علم کلام در عالم اسلام. اولین متکلمان عالم اسلام، مطالعه ارکان اساسی علم کلام و تاثیر آن در زمینه های سیاسی واجتماعی جامعه

بررسی پیدایش فرقه زیدیه و اسماعیلیه و مبانی کلامی عقاید آنان، مطالعه شاخه های مختلف شیعه زیدی، بررسی شاخه های اسماعیلیان و مبانی اساسی عقاید کلامی هر کدام، خاصه بررسی عقاید قرامطه و نزاریان ایران.

سیستم اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (با تکیه بر اندیشه‌های شیعه)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: مطالعه زمینه‌های تکوین اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام، بررسی و شناخت تفکرات سیاسی در جهان اسلام، مطالعه اثرات اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در تحولات سیاسی و نظامی جهان اسلام.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

بررسی چگونگی پیدایش اولین آراء سیاسی در جهان اسلام و اختلاف بر سر مسئله امامت و خلافت مطالعه نظریات سیاسی شیعه در باب امام و خصایص امام، وظایف امام و قلمرو قدرت امام و مبانی قدرت امام.

مطالعه نظریات سیاسی اهل سنت در باب خلیفه، مبانی انفقاء و عقدا امامت، اجتماع، استخلاف، شور او استیلا، بررسی آراء خوارج و مرجئه، اشاعره و معتزله در باب امامت و مبانی عقدا امامت، خصایص خلیفه، شرایط عزل خلیفه و شروط ضروری در امام برای تصدی امامت، مطالعه نظریات سیاسی، ماوردی، ابن قراوه ابوبکر باقلانی، بغدادی، غزالی، امام الحرمین جوینی، ابن تهمیه و دیگر اندیشه‌گران جهان اسلام، نظیر فارابی و ابن سینا، بررسی جایگاه سلطنت و وظایف سلطان در اندیشه متکلمان و اندیشه‌گران سیاسی اصل سنت نظیر غزالی و خواجه نظام الملک و دیگران، بررسی تاثیر آراء سیاسی اندیشه‌گران اهل سنت در نظام عباسی. مطالعه آراء سیاسی روزبهران خنجی در سلوک الملوك و نقش وی در دعاوی خلافت از یکان، مطالعه آراء سیاسی متفکران سیاسی معاصر در جهان اسلام، آراء سید جمال، محمد عبده، رشید رضا، کواکبی، حسن البنا، مرحوم نائینی و سایر فرزندان و اندیشه‌گران سیاسی عصر حاضر.

تاریخ اسلام در شبه قاره هند و آسیای مرکزی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: مطالعه انتقادی چگونگی ورود اسلام به شبه قاره آسیای مرکزی و تاثیر آن

در تحولات سیاسی و اجتماعی این مناطق.

سرفصل دروس:

موقعیت جغرافیائی، شرایط طبیعی- محدودده

اوضاع سیاسی هند در قرن اول هجری / هفتم میلادی

الف: راجیوت هادر شمال

ب: چالولیا در جنوب

اوضاع دینی هند در قرن اول هجری / هفتم میلادی

الف: بودیسم (شعبه ماهایانی) در هند صغیر

ب: هندوئیسم (ایدهایتسم) در هند کبیر

اوضاع اجتماعی هند با تکیه بر مسئله کاست

فتوحات مسلمانان در عصر حکومت خلفا (راشدین - بنی امیه - بنی عباس) و چگونگی تکوین

تفکر شرقی جهان اسلام

پیشروی اسلام در دره سند و کابل از طریق تجارت و جهاد

نفوذ فکری و اعتقادی اسلام

تحولات ثغر شرقی در عصر طاهریان و صفاریان

گشوده شدن دره کابل

استقرار دولت غزنوی در غزنین در اواخر دولت سامانی

فتوحات غزنویان در نواح شمال و غربی هند

نتایج فتوحات غزنویان در هند

توسعه تجارت دریائی در اقیانوس هند و خلیج فارس در قرون نخستین اسلامی

نتایج اقتصادی و فرهنگی تجارت دریائی با هند

پیدایش دولت غوریان و نقش آن در گسترش اسلام در شمال هند

دولت های جانشین غوریان در هند، غلامان ترك، نقلقیه، خلجیه، شمسیه.....

مزرهای شمالی هندی در دوره تهاجمات مغول و عصر ایلخانان

فتوحات تیمور در هند، چگونگی و نتایج آن

گسترش اسلام و فرهنگ ایرانی در نواحی مرکزی و جنوبی هند

توسعه قدرت و نفوذ افغانها در هند (لودیه ۰۰۰۰)

تعارض عناصر ترك و افغان در هند قرن نهم هجری

اشرافیت هند و چگونگی انطباق با حاکمان جدید

تاسیس دولت مغولان اعظم، نقش ازبکان، غلبه بر افغانان

اوضاع داخلی هند در عصر بابر و همايون

دین و دولت در عصر اکبر

فتوحات مغولان اعظم و دکن

فرهنگ و تمدن هند در عصر مغولان (نفوذ زبان و فرهنگ ایرانی)

روابط ایران با هند و دکن در عصر صفویان، مسئله قندهار، تجارت

استعمار اروپائی و مسئله ثروت هند

پرتغالی ها، فرانسوی ها و انگلیسی ها (کمپانی هند شرقی)

جنوب هندو چگونگی نفوذ استعمار، سقوط حکومت گجرات
چگونگی غلبه استعمار انگلیس و رقیبان اروپائی در قرن هجدهم
اوضاع دولت مغولان اعظم پس از اورنگ زیب
انحطاط دولت مغولان اعظم از فرخ سید و بهادر شاه
شیوه های نفوذ انگلستان کمپانی هند شرقی در هند و گسترش نفوذ مبارزات صدرعلی،
تیپو سلطان، ماراته ها ۰۰۰
استعمار انگلستان در نیمه اول قرن نوزدهم و اوضاع سیاسی داخلی هند
شورش سپاهیان (۱۸۵۶) و نتایج آن
اداره هند توسط انگلستان
اقدامات حکمرانان انگلیس برای توسعه نظام اداری استعمار، توسعه قلمرو حکومت هند
تحولات داخلی (قانون، آموزش، دادرسی، اقتصاد) در دوره فرمانروایان (نایب السطه
هند و اقدامات آنان
چگونگی شکل گیری مجامع هندو، مسلمان، سیک و ماراته، اقدامات و مبارزات آنان
تاریخچه مبارزات استقلال طلبی گروه های مردم هند، انگیزه، تشکیلات، چگونگی
مبارزه گاندی و رهبری مبارزات استقلال طلبانه
نقش مسلمانان در استقلال هند
آسیای مرکزی، موقعیت جغرافیائی، شرایط طبیعی و محدوده آن
خراسان بزرگ، ماوراءالنهر ۰۰۰۰ محدوده ها و معانی
عقب نشینی دولت ساسانی به سمت شمال شرقی ایران و نتایج آن
توسعه قلمرو دولت تانگ به سمت مغرب و نتایج آن
تکوین شعر شمال شرقی جهان اسلام در عصر خلافت (قرن اول و دوم هجری)
اوضاع سیاسی و فرهنگی شعر شمال شرقی (دین زردشت، بودائی، مسیحی، اسلام، عناصر
ترک، عرب و ایرانی - تاجیک)

پیدایش دولت سامانی و نتایج سیاسی، فرهنگی آن برای تمدن ایرانی

گسترش نفوذ عنصر ترك (نتایج سیاسی و نظامی)

دولت آل افراسیاب (ایلک خانیه) در ماوراء النهر

موقعیت دولتهای عزنوی، خوارزمشاهی (قبل از خاندان انوشترکین عُرجه) غوری و ایلک

خانی در شمال شرقی ایران

تاسیس دولت سلجوقیان

تحولات مرزهای شمال شرقی ایران در عصر تجزیه و ضعف دولت سلجوقیان (غوریان، قراخانیان

ایلک خانیه و خوارزمشاهیان)

نتایج تعارضات سلجوقیان (سنجر باغرها و قراخانیان یا تاکید بر جنگ قزوآن - ۵۳۶)

غلبه عنصر ترك بر شمال شرقی ایران و ادامه فرهنگ و تمدن ایرانی (معماری هند) غلبه

قراخانیان بر رقیبان در اواخر قرن ششم

تحولات داخلی دولت قراخانیان و پیروزی نهائی خوارزمشاهیان

تشکیل اولوس جغتای و جوجی

تعارضات دولتهای ایلخانی، جغتایی و نی جوجی در شمال شرقی ایران

تشکیل دولت تیموریان و تحولات آن

پیدایش دولت ازبکان ابنی شیبان و نتایج آن

تجزیه دولت ازبکان در قرن دوازده هجری (هیجده میلادی) و نتایج آن

توسعه قلمرو دولتهای تزاری و منچو و نتایج آن

ایران عصر قاجاریه، معاهده آخال ۱۸۰۰

انقلاب بلشویکی و پیدایش جمهوریهای آسیای مرکزی

نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: درس عمومی رشته کارشناسی ارشد

هدف: آشنائی با شیوه نقد و بررسی موضوعات تاریخ این دوره دانش افزائی انتقادی

در اصلی ترین مسائل تاریخی دوره مورد بحث

سرفصل دروس:

نقد و ارزیابی و مطالعه تطبیقی، متون و منابع اصلی دوره مورد بحث، بررسی ریشه‌های داخلی و خارجی سقوط حکومت ساسانی، بررسی کیفیت گسترش اسلام در ایران، همراه با نقادگی گزارش‌های متفاوت فتوح ایران، ایران و اسلام، جایگاه سیاسی و اجتماعی موالی ایرانی در قرن اول هجری امویان و ایرانیان، چگونگی اداره ایران در دوره اموی، بررسی ریشه‌ها و تأثیرات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مهاجرت قبایل عربی به ایران به ویژه به ایران مرکزی و خراسان بزرگ، در قرن اول هجری، چگونگی رشد و گسترش دعوت عباسی در ایران شرقی، قیام ابو مسلم خراسانی، ریشه یابی علل سقوط امویان و برآمدن عباسیان.

نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بغداد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی و رعایت توالی تاریخی دروس

هدف: نقد و بررسی منابع و موضوعات اصلی تاریخی این دوره، دانش افزایی انتقادی

درگزارشهای تاریخی دوره مورد بحث

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نقد و بررسی منابع اصلی تاریخی در این دوره، بحث و بررسی انتقادی از تاریخ خلافت با تکیه به مسائل تاریخی ایران، مطالعه و بررسی سیر تکوین حکومت‌های ایرانی از طاهریان تا مغول مطالعه و نقد و بررسی نهضت‌های سیاسی و اجتماعی این دوره، مطالعه نهادهای خلافت، سلطنت و وزارت و روابط و جایگاه هر کدام و تحول نفوذ و اقتدار آنها در طول دوره عباسی، متفکران سیاسی دوره عباسی و بررسی آراء سیاسی آنان، نظیر خواجسته نظام الملک طوسی، عزالی طوسی، امام الحرمین جوینی مطالعه انتقادی مسائل سیاسی اداری، اقتصادی و اجتماعی ایران در دوره عباسی.

نقد و بررسی تاریخ مغولان، تیموریان، حکومتها و قدرتها محلی ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی و رعایت توالی تاریخی دروس

هدف: آشنائی با اصلی‌ترین منابع تاریخ این دوره، نقد و بررسی منابع، دانش افزائی

انتقادی

سرفصل دروس:

نقد و بررسی و مطالعه تطبیقی تاریخ مغولان، تیموریان و قدرتها محلی ایران، بررسی ریشه‌های هجوم مغولان به ایران و تاثیرات سیاسی، اقتصادی فرهنگی و اجتماعی و - اعتقادی حملات مغول، مطالعه انتقادی دوره ایلخانان بررسی و مطالعه انتقادی نهضت و حکومتها محلی، نظیر سرداران، مرعشیان، آل چویان ^{و غیره} در دوره ایلخانان، بررسی و نقادی و ریشه‌یابی عوارض و نتایج حمله تیموریان به ایران، اثرات و نتایج حمله تیموریان به ایران، فرهنگ و تمدن ایران در دوره مغول و تیموری، مطالعه انتقادی قباای در اویس شیع در دوره تیموری نظیر حروفیه، مشعشیان بککاشیه و غیره مطالعه انتقادی تاریخ آق قویونلوها، قره قویونلوها و دیگر قدرتها محلی در قرن نهم هجری

نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه (با تکیه به مناسبات خارجی)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: دروس عمومی

هدف: آشنائی و ارزیابی از منابع و موضوعات اصلی این دوره، دانش افزایی انتقادی

سرفصل دروس:

نقد و بررسی منابع اصلی تاریخ ایران از صفویه تا قاجاریه، بررسی تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران از دوره صفوی تا عصر قاجاریه، بررسی روابط ایران با همسایگان و دولت‌ها و کشورهای پرتغالیها اروپائی نظیر، پرتغالیها، اسپانیاییها، فرانسویها، انگلیسها در این دوره و هلندیها آلمانها و روسیه، بررسی اهم مسائل فکری و روابط دین و دولت و اداری و فرهنگی در دوره صفویه، بررسی رسمیت تشیع و ساختار جامعه این دوره، بررسی و مطالعه اقلیتهای مذهبی در این دوره، بررسی انتقادی علل سقوط صفویان و برآمدن افشاریان، بررسی نظام اجتماعی، اقتصادی ایران در دوره صفوی، تاریخ سیاسی و اجتماعی ایران در دوره افشاریه و زندیه با تکیه به مناسبات خارجی در این دوران.

ایران در عهد قاجاریه باتکیه بر مناسبات خارجی

ونهضت مشروطیت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: شناخت تحولات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ایران در رویه

قاجاریه بررسی مناسبات خارجی، ریشه‌یابی و بررسی انتقادی و تحلیلی

نهضت مشروطیت

سرفصل دروس:

نگاهی به تحولات جهانی نیمه دوم قرن هجدهم و قرن نوزدهم و ورود ایران به
صحنه سیاست جهانی بررسی اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در آغاز قرن
سیزدهم هجری چگونه تکوین حکومت قاجاریه و تحولات سیاسی- اجتماعی دوره آقا
محمدخان.

بررسی تحلیلی تحولات ایران در دوره فتحعلیشاه با توجه به جنگهای ایران و
روسیه، بررسی معاهدات گلستان و ترکمن چای، روابط ایران با انگلستان، فرانسه،
عثمانی، قراردادهای حاصل از این روابط.
تحولات ایران در دوره محمدشاه قاجار، مساله هراسم و روابط خارجی ایران با
انگلستان، روابط با دولت عثمانی
بررسی تحولات ایران عهد ناصری:

تحولات سیاسی- تحول و تکوین دولت در عصر ناصری

تحولات اقتصادی: زمینداری و نقش آن در تحولات اقتصادی تبدلات تجاری، صنایع

تحولات اجتماعی: رشد طبقاتی و اقشار جدید اجتماعی، نهضت تنباکو
روابط خارجی: ایران در برابر سیاستهای خارجی، روسیه انگلستان
معاهدات پاریس و آخال

تحولات فکری: اندیشه‌گران دوره ناصری، نقش آنها در تحولات جامعه
ایران

بررسی تحلیلی تحولات دوره مظفری:

دولت‌ها در دوران مظفری و نهضت مشروطیت، عوامل موثر سیاسی، اجتماعی
و اقتصادی و فکری در نهضت مشروطیت

بررسی انتقادی: نهضت مشروطیت، سیاست‌های خارجی و نهضت مشروطیت
نخستین مجلس شورای ملی تا استبداد صغیر، استبداد
صغیر و واکنش‌های طبقات مختلف اجتماعی،
قیام شهرها و فتح تهران، تشکیل شورای بهارستان و هیات
مدیره موقت، مجلس دوم و اقدامات آن.

کلیات تاریخ و تمدن خاورمیانه

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز :

هدف: بررسی انتقادی اهمیت خاورمیانه، تحولات عمده خاورمیانه با مطالعه

انتقادی عمده ترین تحولات تاریخی در بین النهرین، مطالعه تمدنهای

بزرگ بین النهرین.

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

- موقعیت جغرافیائی خاورمیانه باستان
- اوضاع جغرافیائی مناطق رودخانه ای، کوهستانی و صحاری خاورمیانه
- چگونگی پیدایش نخستین جمعیت های کرانه رودخانه ها
- پیدایش شهرها در بین النهرین و مصر
- تکوین نظامهای سیاسی در مصر و بین النهرین
- تقسیمات تاریخ سیاسی مصر باستان
- تهاجمات اقوام سامی به بین النهرین
- دولت های سامی نژاد بین النهرین و تاریخ آنها (اکد بابل، آشور، کلدان)
- فرهنگ و تمدن مصر باستان
- فرهنگ و تمدن بین النهرین باستان
- ساکنان بین النهرین و تهاجمات کوه نشینان
- اقوام سامی آرامی، کنعانی و فنیقی
- دولت و تمدن و اقوام سامی در سواحل مدیترانه
- فرهنگ و تمدن جنوب عربستان و ارتباط آن، با بین النهرین

- پیدایش و تکامل خط در خاورمیانه باستان
- نقش مذهب در تمدنهای خاورمیانه باستان
- اقوام مهاجری که از سمت شمال به خاورمیانه وارد شدند، هیتی‌ها، هورها، هیکسوس‌ها
- نتایج تهاجمات اقوام هیتی، هوری
- دولت هیتی و گسترش استفاده از آهن
- دولت میتانی و فرهنگ آن
- دولت اورارتو
- دولت لیدیه
- جایگاه اقوام هندو اروپایی در تمدن خاورمیانه باستان
- روابط تمدنهای خاورمیانه باستان با فلات ایران
- روابط تمدنهای خاورمیانه باستان با تمدن قدیم هند
- چگونگی انتقال دستاوردهای تمدن خاورمیانه باستان به یونان
- سهم تمدن خاورمیانه باستان در تمدن بشری
- پیدایش دولت هخامنشیان و وحدت سیاسی خاورمیانه باستان
- خاورمیانه باستان در عصر اسکندر و جانشینانش
- خاورمیانه باستان در عصر کوشش ایران و روم
- فتوحات مسلمانان و اسلامی شدن خاورمیانه

کلیات تاریخ، تمدن چین و ژاپن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با گستردگی تاریخی و جغرافیایی اقوام زردپوست، مراحل اصلی تاریخ آنان و دستاوردهای تمدن و فرهنگی آنان.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نژاد زرد، منشاء، شعبات، مهاجرت ها، گستره جغرافیایی در آسیا و آمریکا

نژاد زرد، جوامع، فرهنگ ها و زبانهای آنان، چین، مغولستان کره، ژاپن، ...

چین، جغرافیا، تاریخ ساطیری، مبادی تمدنی، سلسله های تاریخ آن

چین، فرهنگ و تمدن- خط، نقاشی، ادبیات، مذهب، متفکران بزرگ، کنفوسیوس،

لاوتزو، موندزو و آئین بودا

چین، همسایگان، مشغولان، دیوار بزرگ، ایران، هند، کره، ژاپن، تجارت زمین و

دریایی.

چین، مقایسه تمدن جهانی- نظام سیاسی چین، انزوای چینی، باستانگرایی چینی،

گرایش به طبیعت، اختراعات و اکتشافات چینی ها- جاده ابریشم

چین، چین معاصر: استعمار - جنگ تریاک، نفوذ تکنیک و اندیشه های غربی، چین در

عصر ناسیونالیسم، چین در عصر کمونیسم، انقلاب مائوئیستی و پس از آن مسئله قرمز

کره، جغرافیا، نژاد، زبان

کره، مبادی تاریخ، سلسله چین، سلسله منچول، سلسله ژاپن

کره، تاریخ معاصر، جنگ جهانی، جنگ سرد، جنگ کره ۱۹۵۰ و پس از آن

ژاپن، جغرافیا، ساکنان قدیم، مبادی اسطوره‌ای
ژاپن، ژاپن قدیم، امپراتوران، نظام سیاسی و اجتماعی
ژاپن، تمدن و فرهنگ، شینتو، بودیسم و ...
ژاپن، عصر شگونوات، چگونگی پیدایش نظام شوگونی، نظام سیاسی شوگونی، خاندانهای
پزدگ و بزرگان آنها
ژاپن، تاثیرات تمدن چین، خط زبان زمسلماری، دین، هنر ...
ژاپن، رابطه با همسایگان، چین، مشغولان، کره، ...
ژاپن، آغاز عصر استعمار، انزوا، ورود در باسالا رپری
ژاپن، عصر جدید، انقلاب مسیحی، عصر مسیحی تحول صنعتی، جنگ جهانی اول جنگ جهانی
دوم، پس از جنگ دوم جهانی

کلیات تاریخ و تمدن هند

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با گسترده تاریخی و جغرافیائی تمدن هند و تمدت‌های وابسته بدان و نیز مبانی تاریخ و تمدن هندیها و میراث‌های آنان

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

شبه قاره هند، تشریح وضعیت و موقعیت جغرافیائی - حوضه اقیانوس هند و سرزمین‌های مجاور آن، هندوچین - ما لایا

- نژاد مال‌های، خصوصیات نژادی، زبان، معتقدات و پراکندگی آنها

- در اویدیها قبل از آریائیها، تمدن، فرهنگ، معتقدات

- هند در عصر ودایی، متون مذهبی، نظام سیاسی و اجتماعی - زبان

- آئین‌های چین، برهما، اساطیر هندی، حماسه‌ها

- آئین بودا - محیط فرهنگی و اجتماعی عصر بودا، زندگی او و تعلیمات بودا گسترش

آئین بودا سفیه‌ها یا نا، سفیه‌هی نا یا نا - آئین بودا در داخل و خارج هند

- هند در عصر موریان - آشوکا - فتوحات، اقدامات مذهبی

- هند و همسایگان - رابطه با ایران، رابطه با آسیای مرکزی (هخامنشیان، سلوکیان،

کوشان‌ها)

- هند در عصر گویتا، سیاست و اقتصاد، روابط خارجی - تجزیه دولت گویتا

- جنوب هند از عصر ودایی تا پایان گویتاها، تحول سیاسی و فرهنگی جنوب

- راه ادویه، تجارت زمینی و دریائی، روابط فرهنگی هند با همسایگان در دوره باستان

- هند در بر خور دبا جهان اسلام ، فتوحات اولیه مسلمانان ، فتوحات ترکان و غوریان
- هند در عصر ممالیک - دولت های مسلمان در شمال ، گسترش تمدن و هند در حوضه اقیانوس
هند - و یجا یانگر ، شری و یجایا ، مادجاماهتیت ، آنام - آنکه کور
- عصر مغولان کبیر - تیمور و هند ، افغانان و هند ، سلطه مغولان کبیر ، عصر اکبر ، اورنگ
زیب ، تمدن و فرهنگ عصر مغولان کبیر - روابط سیاسی و تمدنی با ایران و دکن در عصر
مغولان کبیر .

- مقام هند در تمدن و فرهنگ و اقتصاد جهانی ، دانش اروپائیان درباره هند
- شروع استعمار با پرتغال ، هلند ، فرانسه ، انگلستان شرکت های هند شرقی
- هلندیها در اندونزی ، فرانسویان و انگلستان در هند - چگونگی نفوذ انگلستان و تسلط
بر هند شورش سپاهیان - پایان دولت مغولان کبیر
- هند در عصر استعمار ، تحول فرهنگی ، اداری ، اقتصادی و اجتماعی - موقعیت سیاسی هند در
- روابط بین الملل در قرن نوزدهم - همسایگان هند در عصر استعمار ، برمه ، اندونزی ، مالزی
تبت

- جنبش های سیاسی هندوها ، موقعیت مسلمانان در جامعه هند ، جنبش های روشنفکرانه
- تلاش برای استقلال ، جذب کنگره ، گاندی ، کنفرانسها - اقدامات مقابل فرمانروایان کلو
نایب السطنهها

- استقلال و تجزیه (هندوپاکستان) دیگر کشورهای شبه قاره هند
- مسائل کنونی هند و همسایگان مسائل آسیای مرکزی ، اسلام ، جمعیت ، رشد و توسعه
گرسنگی

کلیات تاریخ و تمدن افریقا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی با بستر جغرافیایی و زمینه‌های اساسی تاریخ آفریقا و چگونگی سیر تاریخ و تحولات سیاسی و تمدن آن قاره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

قاره آفریقا، خصوصیات جغرافیای طبیعی و انسانی

موفقیت تاریخ و تمدن آفریقا در تاریخ و تمدن جهانی

مسئله وحدت و استمرار در تاریخ و تمدن آفریقا

نژادسیاه و شعبات آن

کشف آفریقا از روزگار باستان تا پایان قرن نوزدهم

مصریان- کارناژی ها، مسلمانان پرتقالی ها، انگلیسی ها و دیگران

آفریقا و پدیده بردگی

دردوره باستان

دردوره قرون وسطی

دردوره قرون جدید

تأثیرات انسانی و اقتصادی پرده‌گیری بر آفریقا

آفریقا در عهد باستان

مصریان باستان

نوبه و حیشه

کارت‌هایها

یونانی‌ها

رومیان

دین در آفریقای باستانی

اسطوره‌های مصری

بهبود - مسیحیت

آفریقا در قرون وسطی

بیزانس مسلمانان

دولت‌های مسقطه صحرا، غانه، سونگهای، بورنو.....

دولت‌های سواحل شرقی آفریقا

موسباسا - کیلوا

سوا لائنگبار

دولت‌های جنوب آفریقا

زیمبابوه - الموانا موتاپا

آغاز اکتشافات و استعمارگری اروپائیان

پرتغالی‌ها بادیل و چگونگی دورزدن آفریقا

پرتغالی‌ها، نخستین پایگاه‌های مستعمراتی

اسپانیایی‌ها، مضافات در شمال و غرب آفریقا

هلندی، انگلیسی‌ها و فراسفریان

بلژیکی‌ها، ایتالیایی‌ها و آلمانی‌ها

شیوه‌ها و روش‌های استعمارگری اروپائیان

نتایج استعمار اروپایی برای آفریقا

تحولات مناطق مختلف آفریقا در طی قرون ۱۶ تا ۲۰ میلادی

قیام‌ها و مقاومت‌ها در برابر استعمار

بیداری آفریقا و علل آن
استقلال طلبی آفریقاییان
قرن بیستم و استقلال یافتن آفریقاییان
سازمان وحدت آفریقا و مناقشات آفریقاییان
گرسنگی، تکنولوژی، کمبود سرمایه و دیگر مسائل آفریقای معاصر

کلیات تاریخ و تمدن قاره آمریکا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: بررسی مبادی جغرافیا، فرهنگی و انسانی تاریخ قاره آمریکا و تنوع های کنونی آن از شمال تا جنوب

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

- سیمای عمومی جغرافیای قاره آمریکا - ترجدید و موفقیت آن در برابر قدیم دانش بشری از قاره آمریکا قبل از اکتشاف آن
- سکنه اولیه آمریکا، سوخ پوستان، اقوات تنولنگ و اولمک - چگونگی مهاجرت از آسیا به آمریکا تمدن های آمریکایی قبل از کشف آن قاره، از تک، انبیکا، مایا
- چگونگی کشف آمریکا، از کریستف کلمب تا بالیوا و امرکیوروسیوچی ...
- کونکیستا دورها و نابودی تمدن از تک و ابیکا
- مهاجرت به آمریکا، سفید پوستان اروپایی، سیاهان آفریقایی (بردگان)، ترکیب جمعیتی و نژادی جدید آمریکا - دورگه ها
- آمریکا در عصر استعمار، پرتغال، اسپانیا، فرانسه، انگلیس - شکل گیری سیمای سیاسی آمریکا
- پیدایش ایالات متحده آمریکا، ایالات نخستین، چگونگی استقلال، توسعه به سوی غرب، تکوین نهادهای اداری و اقتصادی
- توسعه به سوی غرب، تکوین نهادهای اداری و اقتصادی
- کانادا، موفقیت فرانسویان و انگلیسی ها، سیستم رومیسون
- آمریکا انگلوساکسون، امگاد، تمدن و فرهنگ، دین

- آمریکای لاتین، محدوده جغرافیایی، امفاد، تمدن، فرهنگ دین
- استقلال آمریکای لاتین سیمون بولیوار، سنمارتین
- جهره سیاسی آمریکای لاتین پس از استقلال
- اصل مانرو- مداخلات دول اروپایی در قاره آمریکا - ایالات متحده و دیگر کشورهای آمریکائی
- توسعه ارضی ایالات متحده توسعه اقتصادی- مسئله بردگی، انفصال و جنگهای داخلی
- آمریکای لاتین و نابسامانی اقتصادی، عدم توسعه سیاسی، انقلابات و شورشها
- حوزههای سیاسی آمریکای لاتین، تصادهای کشمکشهای میان دولتها - نفوذ ایالات متحده پان امریکن کمپانیهای آمریکایی
- آمریکای شمالی در جنگهای جهانی اول و دوم - اعلامیه ویلسون و منشور اتلانتیک رقابت آمریکاییها با ژاپنیها با خاطر اقیانوس آرام
- ایالات متحده در جنگ جهانی اول و دوم - اتباع سیاسی اقتصادی جنگ، بحران ۱۹۲۹
- آمریکای لاتین دستخوش کودتاها و انقلابات - انقلابات کمونسیتی و مقابله با آنها
- ایالات متحده و موفقیت آن در جهان کنونی، ناتو در دیگر پیمانهای منطقهای، مسائل سیاهان..... آمریکای لاتین، بدهیها، گرسنگی، کودتاها و.....

تاریخ از نظر قرآن

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

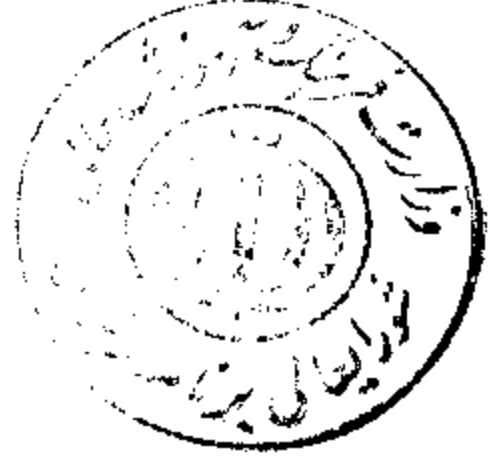
پیشنیاز:

هدف: آشنائی دانشجویان به فلسفه تاریخ از دیدگاه قرآن کریم

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف تاریخ از دیدگاه قرآن • فلسفه تاریخ • سنتهای تاریخ • سیرت تاریخ

جبر و اختیار در تاریخ • هدف و

تاریخ انبیاء

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی دانشجویان با زندگی پیامبران (ص) و تحقیق در سیره آنان و هدف
مشترک ایشان در دعوت به خدای یکتا

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

حضرت آدم - شیث - آدریس - نوح - هود - صالح - ابراهیم - اسماعیل - لوط -
یعقوب - یوسف - موسی - یوشع بن نون - شعیب - یونس - ایوب - داود - سلیمان - زکریا -
یحیی - ذوالقرنین - لقمان - خضر - الیاس - یسع - اشموبن یار - عزیز - عیسی - محمد
صلو الله علیهم اجمعین.

منابع و مآخذ

منابع و مآخذ

نام درس : شناخت روشهای تحقیق در تاریخ (سمینار)

۱- منابع اصلی

- ۱- مقدمه ابن خلدون • ترجمه پروین گنابادی
- ۲- روش تحقیق • تالیف خواجه نوری
- ۳- مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم اجتماعی ، تالیف دکتر بهروز نبوی
- ۴- آئین‌نگارش • تالیف رشید یاسمی
- ۵- مقدمه‌ای بر شناخت اسناد تاریخی • تالیف • دکتر جهانگیر قائم مقامی
- ۶- روش تحقیق مفهومی در متون اسلامی • تالیف ق - حسین نژاد

نام درس : نقد و بررسی تاریخی (حدود ده متن)

۱- منابع اصلی

- تاریخ طبری
- تاریخ بلعمی
- الکامل - ابن اثیر
- مروج الذهب مسعودی
- تاریخ بیهقی
- ترجمه تاریخی یمینی
- سلجوقنامه نیشابوری
- راحه الصدور راوندی
- جهانگشای جوینی

نام درس : کتب‌النه نقد و بررسی تاریخی (حدوده متن)

- زینا اخبار گردیزی

۲- منابع فرعی

- ظفرنامه، شرف الدین علی یزدی

- حبیب السیر

- روضه الصفا

- احسن التواریخ • روملو

- خلاصه التواریخ • قمی

- جهانگشای نادری، استرآبادی

- مجمل التواریخ • گلستانه

- منشآت • قائم مقام فراهانی

- مآثر سلطانیه - دنبلی

نام درس : فلسفه تاریخ

۱- منابع اصلی

مقدمه ابن خلدون و همه متونی که در رابطه با آثار ابن خلدون در مورد فلسفه تاریخ

بچاپ رسیده است از جمله :

فلسفه تاریخ از دیدگاه ابن خلدون • از انتشارات نگاه ترجمه و نشر کتاب

فلسفه تاریخ • دکتر سروش

فقرتاریخیگری • پوپر • ترجمه احمد آرام

نام درس: دنباله فلسفه تاریخ

عقل در تاریخ • هگل • ترجمه حمید عنایت
تاریخ در ترازو • عبدالحسین زرینکوب
فلسفه تاریخ • توینبی • ترجمه سهیل آذری

۲- منابع فرعی:

فلسفه تاریخ • امری نف • ترجمه دکتر فریار
جامعه و تاریخ • مرتضی مطهری
رساله‌های در باب دینامیسم تاریخ • آریان پورو سایر منابعی که استاد مربوط
معرفی خواهند نمود.

نام درس: زبان عربی (قرائت متون تاریخی به زبان عربی)

۱- منابع اصلی

متن های تاریخی بزبان عربی از جمله:

۱- تاریخ طبری • محمد بن جریر طبری

۲- مروج الذهب • مسعودی

۳- تاریخ الخلفاء • سیوطی

۴- الکامل • ابن اثیر

۵- عروۃ الوثقی • سید جمال الدین سدا بادی

۲- منابع فرعی

* استاد میتواند به تناسب توان دانشجویان در عربی متون تاریخی ساده یادشوار
را که خود صلاح بداند برگزیند.

نام درس : شناسائی و مطالعه اسناد و کتیبه‌ها

۱- منابع اصلی

استاد چند سند و کتیبه تاریخی را به تناسب دو واحد درس تهیه و در اختیار دانشجویان قرار می‌دهد و طرز مطالعه نمونه‌ها و تجزیه و تحلیل متن را به آنها می‌آموزد.

نام درس : کلیات تاریخ ایران قبل از اسلام

۱- منابع اصلی

تاریخ پیامبران و شاهان • حمزه اصفهانی • ترجمه شعار

فارسنامه ابن بلخی

اخبار الطوال • دینوری

تاریخ طبری • محمد بن جریر طبری

مروج الذهب • مسعودی

کتیبه‌های عهد هخامنشی و اشکانی و ساسانی

تاریخ ایران باستان • پیرنیا

۲- منابع فرعی

ایران از آغاز تا اسلام • گیرشمن • ترجمه محمد معین

هنر پارسی و ساسانی • گیرشمن • ترجمه فره‌وشی

تاریخ هخامنشی • اومستد • ترجمه محمد مقدم

تاریخ سیاسی پارت • دویواز • ترجمه علی اصغر حکمت

ایران در زمان ساسانیان • کریستن سن • ترجمه رشیدیاسمی

تاریخ ساسانی • لوکونین

جنگ‌های ایران و روم • پروکوپئوس • ترجمه محمد سعیدی

نام درس : کلیات تاریخ ایران بعد از اسلام

۱- منابع اصلی

تاریخ طبری ابن جریر طبری

تاریخ یعقوبی ۱۰ بنو اضع یعقوبی

مروج الذهب ۰ مسعودی

اخبار الطوال ۰ دینوری

فتوح البلدان ۰ بلاذری

الکامل ۰ ابن اثیر

تاریخ بیهقی ۰ ابوالفضل بیهقی

۲- منابع فرعی

تاریخ ایران بعد از اسلام ۰ عباس اقبال

خدمات متقابل اسلام و ایران ۰ استاد مطهری

تاریخ ایران در نخستین قرون اسلامی ۰ اشپولر ۰

تاریخ اجتماعی ایران در عصر افشاریه ۰ دکتر رضا شعبانی

روضه الصفا ۰ میرخواند

تاریخ زندگانی شاه عباس ۰ نصرالله فلسفی ۰

تاریخ قاجاریه ۰ علی اصغر شمیم ۰

نام درس : بررسی جنبشهای مردمی یکصدسال اخیر ایران (بطور خاص انقلاب اسلامی)

منابع:

- شیخ حسن کربلایی : تاریخ الدخانیه
- ناظم الاسلام: تاریخ بیداری ایرانیان
- مهدی شریف کاشانی: واقعات اتفاقیه در روزگار
- مهدی قلی خانی هدایت (مخبر السلطنه): طلوع مشروطیت
- کسروی: تاریخ مشروطه ایران و دیگر منابع عمده مربوط به جنبش مشروطه
- ترکمان؛ اسناد و مکاتبات و رسائل شیخ شهید فضل الله نوری، حائری، تشیع و مشروطیت
- فخرایی، ابراهیم: سردار جنگل
- یقی کیان: قیام جنگل
- روزنامه جنگل
- ملک الشعراء بهار: تاریخ اجزای سیاسی ایران
- کتابهای خاطرات و زندگینامهها
- مذاکرات مجلس شورای مجلس
- روزنامهها و مجلات
- آرشیو وزارت خانههای ایران کشورهای خارجی

نام درس : تاریخ تمدن و فرهنگ اسلامی (باتکیه برتاثرمقابل ایران و اسلام)

۱- منابع اصلی

- ۱- تاریخ طبری • ترجمه پاینده
- ۲- تاریخ یعقوبی • یعقوبی
- ۳- مروج الذهب • مسعودی
- ۴- الكامل فی التاریخ • ابن اثیر
- ۵- فتوح البلدان • بلاذری
- ۶- اخبار الطوال • دینوری
- ۷- التنبییه والاشراف • مسعودی
- ۸- تاریخ الخلفاء • سیوطی
- ۹- سنی الملوك لارض والانبياء • حمزه اصفهانی
- ۱۰- مقدمه • ابن خلدون

۲- منابع فرعی

- ۱- خدمات متقابل ایران و اسلام • مطهری
 - ۲- انقلاب تکاملی اسلام • جلال الدین فارسی
 - ۳- فارسنامه • ابن بلخی
 - ۴- بامداد اسلام • زرینکوب
 - ۵- تاریخ تمدن اسلام • جرجی زیدان
 - ۶- کارنامه اسلام • زرینکوب
 - ۷- سفرنامه : ناصر خسرو
 - ۸- طبقات الاطباء والحکماء ابن جلجل • ترجمه سید محمد کاظم امام
- * و منابع بیشمار بزبانهای عربی انگلیسی و غیره

نام درس : زبان خارجی (باتکیه برترجمه متون تاریخی)

۱- منابع اصلی

انتخاب متون تاریخی باید با نظر استاد مربوط انجام پذیرد • در این قسمت لازم است با توجه به زبان تحصیلی چند متن تاریخی بزبان خارجی انتخاب و در اختیار دانشجو قرار بگیرد •

نام درس : تاریخ ایران براساس روایات ملی باستان

مروج الذهب	مسعودی	مفاتیح العلوم	خوارزمی
تاریخ طبری		التنبیه والاشراف	مسعودی
الفهرست	ابن الندیم	اخبار الطوال	دینوری
حدود العالم	ثعالبی	مسالك وممالك	اصطخری
مسالك وممالك	ابن خردادبه	عیون لاخبار	ابن قتیبه
تجارت الامم	ابن مسکویه	زین لاخبار	گردیزی
فارسنامه	ابن بلخی	تاریخ یعقوبی	یعقوبی
تاریخ بیهقی	بیهقی	الملل والنحل	عبدالکریم شهرستانی
الفریین الفرق	ابومنصور عبدالقادر	آثار الباقیه	بیرونی
کتب فتوح از جمله	فتوح البلدان	بلاذری	

نام درس : بررسی و مطالعه انتقادی ادیان ایران باستان

نخستین انسان و نخستین شهریار کریستین سن
آفرینش زیانکار کریستین سن

ایران باستان م - موله

بندهشن

گزیده زاداسیرم

گرشاسپ نامه

خرده اوستا

مینوی فرد

دین ایرانی بنوئیت

زرتشت جادوگر باسیاستمدار هینتگ

اسطوره زندگانی زرتشت آموزگار تفضلی

دینهای ایران باستان نیبرگ

اوستا (به همراه ونیداد) جلیل دوستخواه

نام درس: نظام های سیاسی، اجتماعی ۰۰۰۰ ایران باستان

الرسلا والملوک معرف به تاریخ طبری	محمد بن جریر طبری
مروج الذهب	ابوالحسن علی مسعودی
التنزیه والاشراف	ابوالحسن علی مسعودی
تاریخ یعقوبی	ابن واضع یعقوبی
الکامل فی التاریخ	عزالدین ابن اثیر
اخبار الطوال	ابوحنیفه دینوری
العبرودیوان المتبداء والقبور ۰۰۰۰۰	ابن خلدون
مفاتیح العلوم	ابوموسی خوارزمی

منابع درس نظامی‌های سیاسی اجتماعی ۰۰۰۰ ایران باستان

منابع:

اندرزنامه اردشیر

نامه‌تفسیر

کارنامه اردشیر بابکان

ارداویرافنامه

یادگار زریران

تاریخ هرودت

تاسیتوس و پیدای گزنفون

حیات مردان نامی، پلوتارک

جنگ‌های پولوپونز توسیدید

تاریخ ارمنستان موسی خورن

طبری: تاریخ الرسل والملوک

مسعودی، التنبیه والاشراف

حمزه اصفهانی: سنی الملوک الابنیا

یعقوبی: تاریخ یعقوبی و سایر منابع دیگر.....

مطالعات و تحقیقات جدید:

نلدکد: ایرانیان و عربها

کریستین سن: ایران در زمان ساسانیان

گیرشمن: ایران از آغاز تا اسلام

دیاکونف: تاریخ ایران باستان

مارکولت: ایران شهر

و سایر مطالعات و تحقیقات دیگر.....

نام درس : تاریخ تمدن

گوردن چایلد	سیرتاریخ
ویل دورانت	تاریخ تمدن
ویل دورانت	درسهای تاریخ
توین بی	تاریخ تمدن
توین بی	تمدن دربوته آزمایش
گریمر	نظری درباب تاریخ
رالف لینتون	سیرتمدن
یونسکو	تاریخ پیشرفتهای علمی و فرهنگی بشر
ولز	کلیات تاریخ
دولاندلن	تاریخ جهانی
دولت شاهی	کلیات تاریخ تمدن
ممتحن	کلیات تاریخ عمومی
پالمر	تاریخ جهان نو

نام درس : تاریخ اروپا درعصر باستان

دوکولانژ	تمدن قدیم
بهمنش	مصر باستان
بهمنش	یونان باستان
بهمنش	تاریخ - ملل قدیم آسیای غربی

نام درس : تاریخ اروپا در عصر باستان

سیرتاریخ	گوورون جایلد
سیرتمدن	رالف لیننتون
تاریخ تمدن کتاب ۱ و ۲	ویل دورانت
تاریخ دنیای قدیم	مولفین روسی
جامعه بزرگدشرق	رواسانی

نام درس : اروپا در عصر قرون وسطی

تاریخ جنگهای صلیبی	استیون رانسمان
زندگی اجتماعی در دوره قرون وسطی	دکتر اسماعیل دولتشاهی
تاریخ جهان نوج ۱	پالمر
قرون وسطی	کاسمینسکی
تاریخ سده‌های میانه	آگیبالوا
قرون وسطی	آلبرماله
کلیات تاریخ عمومی	دکتر اسماعیل دولتشاهی
تاریخ قرون وسطای کمبریج (متن انگلیسی)	

نام درس: مطالعه و بررسی تحولات سیاسی و اجتماعی اروپا از رنسانس تا پایان قرون جدید

پیرروسو	تاریخ علوم
جرج بال	تاریخ علوم
خانبا با بیانی	تاریخ عمومی
اقبال	تاریخ اکتشافات جغرافیائی
دکتر شریعتی	رشته های اقدم ادیرنسانس
آلبرماله	تاریخ قرون هجدهم
الکسی دونو کوویل	انقلاب فرانسه ورژیم قبل از آن
رابرت روزلپالمر	عصر انقلاب دموکراتیک
پالمر	تاریخ جهان نو
ویل دورانت	عصر رنسانس

نام درس: مطالعه و بررسی تاریخ معاصر اروپا از انقلاب کبیر فرانسه تا پایان قرن نوزدهم

برتر اندرسل	آزادی و سازمان
پالمر	تاریخ جهان نو جلد ۲
جان برنال	تاریخ تمدن غرب و مبدائی آن در شرق کرین بریتون
هارولد لاسکی	سیر آزادی در اروپا
بهاء الدین یازارگاد	تاریخ اندیشه سیاسی
پالمر	عصر انقلاب دموکراتیک
آلبر سو بول	انقلاب فرانسه
شنايدر	تاریخ اروپا از ۱۵۸۵ به بعد
آلبرماله- ژول بیزاک	جهان در قرن بیستم
برینتون مور	انقلاب کبیر فرانسه
	ریشه های اجتماعی دیکتاتوری و دموکراسی برینتون مور

نام درس : مطالعه و بررسی تاریخ قرن بیستم

ژاک پیرن	جریانهای بزرگ تاریخ معاصر
آندره فونتن	تاریخ جنگ سرد
ویلیام شایرر	ظهور و سقوط رایش سوم
کالوا کورس	سیاست معاصر جهان
رنو وین	بحرانهای بزرگ قرن بیستم
دکتر عزیز	تاریخ دیپلماسی عهومی
لوئیس اسنایدر	جهان در قرن بیستم
هاریت وارد	قدرتهای جهانی در قرن بیستم
ماکسیم مورن	تاریخ دول معظم

نام درس : سیره نبوی

المفصل فی تاریخ العرب قبل الاسلام دکتر جواد علی، العزب قبل الاسلام، جرجی، زیدان ایام العرب فی الجاهلیه - جمهره انساب العرب ابن خزم، جمهره انساب ابن کلبی قرآن، نهج البلاغه، سیره ابن هشام، سیره حلبیه، مغازی واقدی، تاریخ مدینه منوره ابن شبه، طبقات الکبری، اخبار مکه رزقی، مروج الذهب، تاریخ یعقوبی، تاریخ الطبری، الکامل فی التاریخ، بحار الانوار سیره پیامبر

نام درس : سیره علوی

نهج البلاغه و مشروح آن نظیر شرح ابن ابی الحدید و شرح ابن میثم، فتوح اعثم، الغارات، پیکار صفین، مناقب ابن شهر آشوب، بحار الانوار

دنباله نام درس سیره علوی

الامامه والسیاسة ابن قتیبه ، تاریخ الطبری ، الكامل فی التاریخ ، مروج الذهب ، تاریخ یعقوبی ، العقد الفرید ، الغدیر ، مناقب خوارزمی ، الفصول المهمه ، مناقب علی بن ابیطالب ، شافعی ، الارشاد مفید ، نبرد جمل شیخ مفید ، اثبات الهدی بالنصوص والمغزوات ، حرعاملی ، فضائل الخمسه فیروز آبادی ، احتجاج طبرسی دلائل الامامه طبری ، اثبات الوصیه ، مسعودی

نام درس : نقد بررسی تاریخ اسلام تا پایان عباسیان

تاریخ الطبری ، الكامل فی التاریخ ، تاریخ یعقوبی ، مروج الذهب ، التنبیه والاشراف فتوح البلدان ، فتوح اعثم ، تاریخ المدینه المنوره ابن شبه ، تاریخ مدینه دمشق ابن عساکر ، وقعة الصفین ، نصر بن مزاحم ، الغارات ثقفی ، النزاع والتخاضم ، مقریزی تاریخ الخلفاء سیوطی ، تجارب الامم ، القعد الفرید الامامه والسیاسه ، الفخری فی آداب السلطانی ، الورزا والکتاب جهشیاری ، دستور الورزا ، تاریخ بخارا ، تاریخ سیستان ، تاریخ قم ، تاریخ طبرستان ابن سفندیار ، تاریخ طبرستان رویان ومازندران ، تاریخ گیلان و دیلمستان ، تاریخ خاندان مرعشی ، الفاطمیون فی مصر حسن ابراهیم حسن ، عبیدالله المهدي مؤسس الدولة الفاطمی ، حسن ابراهیم ، حسن ، طه احمد اشرف ، مذاکرات فی حرکت المهدي الفاطمی ، تاریخ یمینی ، طبقات ناصری ، تاریخ گزیده ، تاریخ بیهقی ، الخطاط المتربزید ، المقاط الخنفاء باخبار الائمة الفاطمین ، اخبار الزمان مسعودی

نام درس : ملل ونحل باتکيه بر مسائل اجتماعي وسياسي

ملل ونحل بن خرم ، ملل ونحل شهرستانی ، المقالات والفرق ، اشعری ، مقالات الاسلاميين ، ابوالحسن اشعری ، الفرق بين الفرق ، التمهيد باقلانی ، اصول الدين بغدادی ، تمهيدا لاصول طوسی ، نفی قزوینی ، كشف المراد وشرح تجريدا لاعتقاد الفين علامه حلی ، نهج الحق وكشف الصدق علامه حلی ، الاختصاص مفید ، اوائل المقالات مفید ، حواوی عشر ، علامه ، تاريخ المذاهب الاسلاميه ابوزهر الامام زيد ، ابوزهر ، روضه التسليم ، منسوب به خواجه نصير ، اقوال الذهبية حميد الدين كرماني ، وجه دين ناصر خسرو ، هفت باب ابواسحاق ، رسائل اخوان الصفا

نام درس : سيرانديشه های سياسي واجتماعي در جهان اسلام (باتکيه به اندیشه های

شيعه)

الشافعي الامامه شريف مرتضى ، اوائل المقالات ، شيخ مفيد ، الاقتماد ، شيخ الطائفة طوسی ، تمهيدا لاصول ، شيخ الطائفة الاختصاص شيخ مفيد ، الفين علامه حلی ، نهج الحق ، علامه حلی ، كشف الهرار وشرح تجريد العقاد ، خواجه نصير طوسی ، مقالات الاسلاميين واختلاف المماليك ، ابوالحسن اشعری الملل والنحل ، شهرستانی ، الفرق بين الفرق بغدادی ، اصول الدين بغدادی - احكام السلطانيه ، ماوردی ، احكام السلطانيه ابن فراء ، الغياشي امام الحرمين جوينی ، مآثر الخلافه في معالم الخلافه ، قلقشندی المستظهری ، سلوك الملوك روزبهان خنجی ، سياست نامه خواجه نظام الملک ، سياست مدينه فاضله فارابی شفاء ، ابوعلی سینا ، المستصفی ، نصيحة الملوك ، غزالی ، طبایع

**مخبره درس : سیر اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی در جهان اسلام (باتکیه به
اندیشه‌های شیعه)**

الاستبداد، کواکبی، تنبیه‌الامه و تنزیه‌الملله نانینی، جامعه توحیدی اسلامی
مصطفی الباعی، تفکر نوین سیاسی اسلام، دکتر حمید عنایت، سیری در اندیشه
سیاسی عرب: دکتر حمید عنایت، سیاست و غزالی، هانری لانوست، گرایش‌های
سیاسی در جهان عرب مجید خدوری

نام درس : تاریخ اسلام در شبه قاره هند و آسیای مرکزی

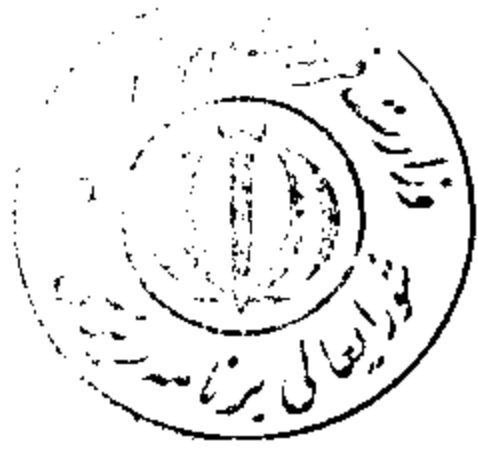
تاریخ ترک‌تازان هند، طبقان ناصری، تاریخ فرشته تاریخ اکبر شاه، زین الاخبار
تاریخ طبری، الکامل فی التاریخ، سفرنامه ابن بطوطه ترکستان در عهد مغولان
تاریخ‌نگاری تاریخ اسلام، تاریخ بخارا، تاریخ هرات، تاریخ هند، دیولافوز و کشف
هند، آسیا و استیلای باختر، سفرنامه مارکوپولو، تاریخ اختناق هندوستان
تاریخ تمدن ویل دورانت •

نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از سقوط ساسانیان تا آغاز خلافت عباسی

اخبار الطوال، انساب الاشراف، مروج الذهب التیبه و الاشراف، فتوح البلدان
فتوح ابن اعثم کوفی، الامامه و السیاسه، تاریخ طبری، سنی ملوک الارض و الانبیاء
مقدمه ابن خلدون، کتاب الخراج ابویوسف، الکامل فی التاریخ، تاریخ الخلفاء و
برگزیده سایر متون و منابع اصلی و تحقیقات جدید •

نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بغداد

از قبیل نقد و بررسی فرق و نحله‌های سیاسی و فکری در ایران این دوره تاریخ طبری،

دنباله درس نقد و بررسی تاریخ ایران از خلافت عباسی تا سقوط بغداد

الكامل في التاريخ، انساب الاشراف، تجارب الامم، تاريخ سيستان، تاريخ الخلفاء، يتميه الدهر ثعالبي تاريخ طبرستان، سير الملوك (سياسة نامه) الاقتصاد في الاعتقاد غزالي، فضائح الباطنية (المستظهرى)، الفياثى جوينى، انفخري في آداب السلطاني، الوزراء والكتاب جهشياري، تاريخ سلاجقه، سيرت جلال الدين منكربى تاريخ يميني، طبقات ناصري مناج سراج راحه- الصدور و برگزیده ساير منابع و متون اصلي و تحقيقات جديد.

نام درس نقد و بررسی تاریخ مغولان، تیموریان، حکومتها و قدرتهای محلی ایران

از قبیل تاریخ جهانگشای جوينی، جامع التواریخ، تاریخ سری مغولان، طبقات ناصري مناج سراج، الكامل في التاريخ، زندگانی شگفت آور تیمور، ابن عرب شاه تاریخ دیار بکریمه، اتوبکر تهرانی، تاریخ مرعشی، تاریخ، گیلان و دیلمیتان، تاریخ رویان و مازندران.

نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه (باتکیه به مناسبات خارجی)

از قبیل : صفوه الصفاء، سلسله النسب، عالم آرای صفوی، عالم آرای امینی، عالم آرای عباسی، جهانگشای نادر، دره نادره، عالم آرای نادری، تاریخ گیتی گشا، حبیب السیر، خلاصه التواریخ، تذکره الملوك، تاریخ و تذکره جزین، تذکره شاه طرماسب، احسن التواریخ تاریخ فرشته، محمل التواریخ، مجمع التواریخ

دنباله نام درس : نقد و بررسی تاریخ ایران از صفویان تا ظهور قاجاریه

و برگزیده سایر منابع و متون اصلی و منابع اصلی خارجی شامل گزارشهای سیاسی، سفرنامه‌ها و سایمدارک

نام درس : ایران در عهد قاجاریه باتکیه بر مناسبات خارجی و نهضت مشروطیت

نسخ التواریخ، روضه الصفای ناصری، مآثر السلطانیه - حقایق الاخبار، گزارشهای وقایع نگار، تاریخ معظم ناصری، تاریخ ایران مالکم - تاریخ ایران دوره قاجار هاتسون، روزنامه خاطرات اعتماد السلطنه، فارسنامه ناصری، المآثر و آثار روزنامه‌های دوره قاجار: حبل المتین - قانون، وقایع تفاقیه، ثریا حکمت و ۰۰۰۰ تاریخ د خانیه، یادداشت‌های ملک المورخین، تاریخ بیداری ایرانیان، تاریخ مشروطه و تاریخ سیخ هیجده ساله و آذربایجان، روزنامه اخبار مشروطیت تفرشی، تاریخ مشروطیت ایران ابن نصرالله مستوفی (خطی، ملک) گزارش ایران هدایت، رسایل دوره قاجاریه، صورت مذاکرات مجالس اول و دوم منابع خارجی: گزارش ماموران سیاسی، آرشیوهای وزارت خانه‌های امور خارجی گزارش سیاحان خارجی از ایران: سفرنامه پولاک، ژان دیولافوا، فووریه و ۰۰۰۰۰۰ و نیز تحقیقات جدید.

نام درس : تاریخ معاصر ایران

منابع: الف مذاکرات و روزنامه مجلس، اسناد وزارت امور خارجه ایران، انگلستان و آمریکا (قسمتی از اسناد دو کشور اخیرالذکر بصورت مجلات انتشار یافته و میکروفیلم در موسسه تحقیقات و مطالعات بین المللی دانشکده حقوق و علوم سیاسی

نام درس : تاریخ معاصر ایران

- دانشگاه تهران و مراکز مطالعات بین‌المللی وزارت امور خارجه ایران- وجود است) اسناد و مدارك سازمان اسناد ملی ایران ، بنیاد مستضعفان و سایر موسسات
- ب - : روزنامه ها سالنامه ها ، جزوات و رساله ها ، جزوات و رساله ها ، جیل‌المتین ، عصر جدید رعد و نوبهار ، ایران ، اطلاع ، مرد امروز ، شورش ، سالنامه دینا ۰۰۰۰
- ج - کتب تاریخی ، تاریخ هیجده ساله کسروی ، تاریخ احزاب سیاسی نوبهار ، جنگ بزرگ . مورخ الدوله سپهر ، تاریخ بیست ساله مکی
- د - خاطرات ، محمد علی ویجی دولت آبادی ، خاطرات و خطرات مخبر السلطنه ، شرح زندگانی
- ج - عبدالله مستوفی ، خاطرات مستوفی المالک ، صدرا لا اشراف ، سپهدار
- ه - منابع خارجی - کتب تاریخی ، خاطرات سفرا و نمایندگان سیاسی ، سیاحان که اکثرا " به زبان فارسی ترجمه شده ، کتاب آبی تاریخ ایران ، سرپرسی ساکس ، اختناق ایران ، مورگان شوستر ، مشروطه گیلان رابینو ، ایران در جنگ جهانی اول میروشینکف ، استقرار دیکتاتوری رضاخان در ایران ملیکف

نام درس : کلیات تاریخ و تمدن خاورمیانه

کلیات مقدس

جان الدر	تاریخ کلیسای قدیم
رواسانی	جامعه بزرگ شرق
دکتر بهمنش	تاریخ ملل قدیم آسیای غربی
دکتر بهمنش	تاریخ معاصراستان

دنباله نام درس : کلیات تاریخ و تمدن خاورمیانه

ویل دورانت	تاریخ تمدن ج ۱
جوادعلی	تاریخ عرب قبل از اسلام
تقی زاده	عربستان پیش از اسلام
کلبی	اصنام
البرماله	تاریخ عمومی
پیر آمیه	تاریخ عیلام
ژوژرو - ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی	بین النهرین استان
دکتر اسماعیل دولتشاهی	کلیات تاریخ باستان
دکتر یوسف مجید زاده	آغاز شهرنشینی در ایران
جواهر لعل نهرو	نگاهی به تاریخ جهان (ج ۱)
دکتر مجید زاده	تاریخ تمدن عیلام
عز غوریوس	مختصر الدول
گوردون چایلو	سیرتاریخ

نام درس : کلیات تاریخ تمدن چین و ژاپن

مارگانت ، هانری ، زردهای سرخ
آذری ، غلالدین ، تاریخ روابط ایران و چین
نیپورمند ، چین قدرت بزرگ فردا
استو ادگار چین که به پیش ماروو
تاریخ فلسفه چین باستان

دنباله نام درس : کلیات تاریخ تمدن چین و ژاپن

جرالد، فینر تاریخ فرهنگ چین

بر، اووارد، آخرین امپراتور

یوناویا، دیوید، هنگ کنگ ۱۹۹۷

مرتون، اسکات، تاریخ و فرهنگ ژاپن

ویل دورانت، تاریخ تمدن کتاب اول ج ۳

رجب زاده هاشم ز تاریخ ژاپن از آغاز تا امروز

مرتون اسکات تاریخ و فرهنگ ژاپن

هرمان کان ژاپن

مسئله تمدن

پاینکار آسیا استیلای باختر

چردم، چه آن، انقلاب چین

اسماعیل رانین چین و شورای جنگ سرود و ابر قدرت

نام درس : کلیات تاریخ تمدن شبه قاره هند

حکمت، علی اصغر، سرزمین و مردم هند

نهر و، جواهر لعل، کشف هند،

زندگی من

زندگی من

هند و همسایگانش

ادیان و مکتبهای فلسفی هند،

گاندی

ویل دورانت

شایگان، داریوش

دنباله نام درس : کلیات تاریخ تمدن تمدن شبه قاره هند

دولافوژ	تاریخ هند
کا ولام مادها واپاینکار	آسیا و استیلای باختر
ویل دورانت	تاریخ اختناق هندوستان
آیت الله سیدعلی خامنه‌ای	مسلمانان در آزادی هند
مهدی بازرگان	آزادی هند
محمد مہین پور	بودا چه می گوید
بلوای هند	فتح الله حکیمی
قائد اعظم محمدعلی جناح موسس	هکتوریبولیتور
پاکستان	
داستان ترک تازان هند	فدایی اسپهانی
هند تمدن مجروح	نی پول

نام درس : تاریخ و تمدن آفریقا

دیویدیزیل سون	تاریخ آفریقا
دکتر الهی	تاریخ آفریقا
تجاتی	تاریخ جنبشهای ملی مصر
جمال عبدالناصر	انقلاب مصر
لوتسکی	تاریخ عرب در قرون جدید
بروکلمان	تاریخ دول و ملل اسلامی
عزیز احمد	تاریخ سیسمیل در دوره اسلامی

نام درس : تاریخ و تمدن آفریقا

تاریخ فتوحات اسلامی	شکیب ارسلان
تاریخ ابن خلدون (الصبر)	ابن خلدون
تاریخ اکتشافات جغرافیایی	عباس اقبال
کشف آفریقا	استانلی
اساطیر آفریقا	سیما صدیق
زندگانی و مرگ لومومبا	نجاتی
آپارته‌یر	آلکس لاگوما

نام درس : تاریخ و تمدن قاره آمریکا

گوتینی ، جان اتان ، دشمنان پیشمار	
کاسیی ، آندره آمریکا ۱۹۶۸	
مسائل نیمکره غربی	
بسیست کشور آمریکا لاتین	مارسل تبدرگانگ
تاریخ آمریکا لاتین	ویلگوس ود
تاریخ گمبریج آمریکا لاتین (متن انگلیسی)	
رویا و تاریخ	کلود ژولین
آمریکا چگونه آمریکا شد	
تاریخ اکتشافات جغرافیایی	عباس اقبال
ایالات نامتحد	
سیاهان آمریکا و اسا	پنجامین کوارلز
زاپاتا ایدئولوژی یک دهقان انقلابی	رابرت میلن

نام درس : تاریخ از نظر قرآن

- ۱- قرآن کریم
- ۲- معجم المفهرس قرآن مجید
- ۳- معجم المفهرس احادیث نبوی
- ۴- نهج البلاغه حضرت علی (ع)
- ۵- اصول کافی و سایر منابع مورد وثوق برای دست یابی با حدیث ائمه اطهار علیهم السلام در زمینه تاریخ

منابع فعی

- ۱- جامعه و تاریخ، مرتضی مطهری
- ۲- تاریخ و ارزش آن در اسلام، دکتر شریعتی
- ۳- آینده بشریت از نظر مکتب ما، آیه الله طالقانی
- ۴- فلسفه تاریخ در اسلام، دکتر شریعتی
- ۵- انقلاب تکاملی اسلام، جلال الدین فارسی
- ۶- اسلام و فلسفه تاریخ، انور الجندی، ترجمه راشدی
- ۷- فلسفه تاریخ، حسین کریمی
- ۸- سنتهای تاریخ در قرآن - سید محمد باقر صدر، ترجمه دکتر سید جمال موسوی

نام درس : تاریخ هنر اسلامی

- هنر ایران، پوپ
- تاریخ هنر اسلامی، کریستین پرایس، ترجمه رجب نیا

دنیاله درس : تاریخ هنر اسلامی

- راهنمای صنایع اسلامی • دیاموند • ترجمه فریار
- کتاب اطلس خط • حیب الله فضائلی
- معماری ایران • پوپ • ترجمه صدری افشار
- آثار ایران • گدار • ترجمه مصطفوی
- معماری اسلامی ایران در دوره ایلخانان ویلبر • ترجمه دکتر عبدالله فریار

منابع فرعی

- هنر اسلامی • ارنست کونل • ترجمه طاهری
- میراث اسلام ترجمه مصطفی علم
- نگارگری در ایران • بازیلگری • ترجمه شیروانلو
- هنر و معماری در سرزمینهای اسلامی • هوگد • ترجمه ورجاوند
- دوره مجله هنر و مردم

نام درس تاریخ انبیا ؑ

- ۱- قرآن کریم
- ۲- قصص قرآن • ابوبکر عتیق نیشاپوری
- ۳- قصص الانبیا ؑ • ابواسحق نیشاپوری
- ۴- کتاب مقدس
- ۵- تفسیر طبری
- ۶- تفسیر المیزان • علامه طباطبائی
- ۷- حیات القلوب • ملا محمد باقر مجلسی

دنباله نام درس : تاریخ انبیا

- ۸- تاریخ انبیا • حسین عمادزاده
- ۹- تاریخ انبیا اولوالعزم • شیخ محمدعلی تهرانی کاتوزیان
- ۱۰- نهضت های انبیا • جلال‌الدین فارسی

منابع فرعی

- ۱- تاریخ انبیا • شیخ احمد صاحب • هند • سنگی
- ۲- تاریخ انبیا • برهان‌المحققین شیخ عبدالحسین بن نصرالله حضرت عبدالعظیمی
تهران ۱۳۳۲ ق
- ۳- تاریخ پیامبران اولوالعزم • سید عبدالحجه بلاغی
- ۴- قرآن و پیامبران • بی‌آزار شیرازی
- ۵- تاریخ انبیا ۳ جلد • محلاتی
- ۶- قصص قرآن • صدر بلاغی
- ۷- سیما محمد (ص) • دکتر علی شریعتی

شناخت روشهای تحقیق در تاریخ (سمینار)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

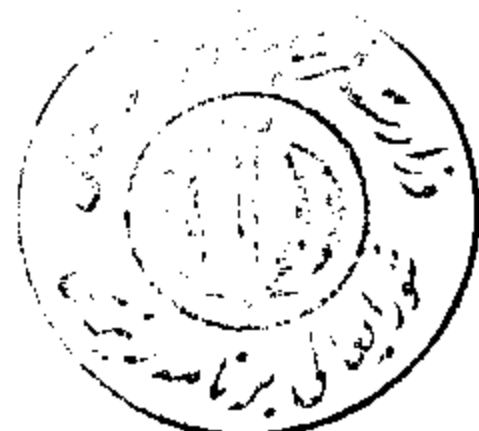
پیشنیاز :

هدف : بررسی روشهای شناخت حقایق موضوعات و مسائلی که بشردر زندگی خود با آنها روبرو بوده است .

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

انتخاب موضوع و عنوان تحقیق - طرح مقدماتی تحقیق - جمع آوری اسناد و مدارك
(گزینش ماخذ معتبر- بررسی مدارك و تحقیق در آنها- تهیه فیش) - تفسیه (ترجیح به اعتبار
سند و ترجیح به اعتبار راوی)- تعیین مساله در تحقیق- تحلیل (متن واقعه علل و قسوع
رویدادها- روابط آنها با یکدیگر - نتایج و اثرات حاصل از واقعه) - روش استدلالی-روش
قیاسی- روش استقرائی- هم نهادن نقش زمان و مکان - تهیه طرح نهائی تالیف و نگارش -
رعایت مقررات زیرنویسی-تهیه کتابنامه .

تاریخ هنر اسلامی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشیاز :

هدف : آشنائی دانشجویان با هنر اسلامی

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

آشنائی با عوامل عمده تشکیل دهنده هنر اسلامی - آشنائی با کلیه صنایع و هنرهای متداول ایرانی که عیناً تحت نفوذ اسلام قرار گرفت و بصورت هنرهای اسلام - ساسانی تجلی کرد ، مانند سکه های متداول قرن اول تا چهارم هجری قمری و ۰۰۰۰ - آشنائی با فضای فکری و هنر و فرهنگ اسلامی - تغییرات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی جامعه ایرانی پس از ظهور اسلام و نقش آن در فرهنگ ایرانی - بررسی و معرفی نمونه های عمده آثار هنری صدر اسلام در زمینه های مختلف و تجزیه و تحلیل آنها - آشنائی با هنر معماری (بویژه مساجد) ، هنر سفال سازی ، فلز کاری ، تذهیب ، خطاطی و رنگاره های خطوط اسلامی در کتیبه ها و حجاری ، آجرکاری و سایر صنایع مستظرفه و آثار تاریخی اسلامی - مظاهر و آثار کلی این عوامل در هنر اسلامی و ایرانی و تاثیر آنها در پیشبرد اهداف دینی و علوم اسلامی مورد بررسی و مطالعه دقیق قرار میگیرد .

تاریخ معاصر ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: رعایت توالی تاریخی

هدف: تحقیق و بررسی سیر تحولات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران بانگش
به نقش ایران در مسائل بین‌المللی، روابط خارجی آن با سایر کشورها
بخصوص دول ذینفع در منطقه و تاثیرات متقابل این روابط در ابعاد
مختلف از مجلس دوم تا ۲۸ مرداد ۱۳۳۲

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

نگاهی به شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ایران بعد از فتح تهران و افتتاح
مجلس دوم، نقش احزاب، روحانیون، سران ایلات و رجال سیاسی در روند تحولات سیاسی
اجتماعی ایران با توجه به روابط و نفوذ دول خارجی، بررسی علل و نتایج التیماتوم ۱۹۱۱
جنگ جهانی اول و اهمیت ایران در سیاست بین‌المللی، تشکیل مجلس سوم، سیاست
بیطرفی قرارداد ۱۹۱۵ روس و انگلیس، انقلاب اکتبر روسیه و تاثیر آن در روابط
ایران و شوروی، تغییر سیاست انگلیس در ایران نفوذ آن دولت در کنکره صلح
تحمیل قرارداد ۱۹۱۹ به دولت ایران، قیامهای جنگل - خیابانی و پسپان، علل و نتایج
کودتای ۱۲۹۹، کابینه سیاه و قرارداد ۱۹۲۱، حکومت سردار سپه و تغییر سلطنت
دوران پهلوی، استبداد و سیاست تجدید طلبی وی.

بحران اقتصادی ۱۹۲۹ جهانی، قرارداد ۱۹۳۳ نفت ایران و انگلیس، نقش
ایران در جنگ دوم جهانی تاثیر حضور متفقین در ایران، سقوط رضاشاه و سلطنت پهلوی
دوم، کنفرانس تهران کابینه‌های بعد از جنگ، واقعه آذربایجان، کردستان، احزاب و مجلس
ملی شدن نفت و کودتای مرداد ۱۳۳۲.

تاریخ ایران براساس روایات ملی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیناز:

هدف: بررسی و مطالعه انتقادی تاریخ ایران، براساس روایات ملی، مطالعه چگونگی شکل‌گیری روایات ملی و اهمیت آنها در مطالعات تاریخ ایران

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در این مبحث روایات ملی ایران باستان جهت بازشناسی تاریخ ایران مورد بررسی و تحقیق قرار می‌گیرد. تعریف روایات ملی و اهمیت آن در شناخت تاریخ ایران پیش از اسلام، چگونگی تکوین این روایات و شناخت انتقادی و ارتباط آن با روایات کهن‌تر و نیز روایات ملی و اساطیری ملل دیگر و نیز شناخت تحلیلی روایات دوره‌های متفاوت ایران پیش از اسلام و انطباق آن با تاریخ آن دوره‌ها نیز از اهداف عمده این مبحث محسوب می‌شود. اسناد روایات ملی مانند خداینامه که به تعبیری شاهنامه دقیقی و فردوسی مبتنی بر آن - تصنیف شده است به عنوان معتبرترین سند از مجموع روایات ملی و متون دیگر - چون دینکرد و بندهش و ۰۰۰۰۰ مورد استفاده قرار می‌گیرد. گرشاسب نامه، داستان سیاوش، بهرام چوبین نامه، جنگ نامه‌ها و اندرز نامه‌های چون اندرز نامه آذرباد مهران سپندان، پندنامه بزرگمهر، اندرز نامه خسرو کواتان و ۰۰۰۰ از منابع تحقیق و تدریس این مبحث می‌باشد.

شناسائی و مطالعه اسناد و کتیبه‌ها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز:

هدف: آشنائی با اسناد و کتیبه‌ها، هم‌ز طریق خواندن آنها و هم استفاده از محتوای

اسناد و کتیبه‌ها برای فهم مسائل تاریخی ایران.

سرفصل روس: (۳۴ ساعت)

مطالب باید بر اساس دوره‌های تاریخ ایران تقسیم بندی گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۴

شماره ۲۲/۲۶۴۹

پیوست

حداقل و حداکثر واحدهای درسی در مقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیر ضروری و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کاردانی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصاص به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد می تواند اختصاص به رساله داشته باشد).

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد بر عهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای شماره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی در مقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به درجاء اجرا گذارده شود.

دکتر سیاح محمد رضا هاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سیده حکمتاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بیت عالی

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۳/۲۶۶۲

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
 - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
 - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدهای دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
 - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
 - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
 - ب: در سبب‌هایی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبب‌ها قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن نروس را ندارد.
 - ج: گذراندن در سبب‌هایی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
 - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی فنی و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مورخ جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد تصویب است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا جاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نماید.

سید محمد کاظم ناشینی

دستورالعمل شورای عالی برنامه ریزی